

Türkiye Diyanet Vakfı

Temmuz - Ağustos - Eylül 2004 • Sayı : 82

Haber Bülteni

Türkiye Diyanet Vakfı **YURT HİZMETLERİ**

TÜRKİYE DİYANET VAKFI HABER BÜLTENİ

Sahibi

Türkiye Diyanet Vakfı Adına
A. İhsan SARIMERT
Genel Müdür

Yayın Koordinatörü Yusuf ERDOĞDU

Genel Müdür Yardımcısı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Arif MALKOÇ

Personel ve İdari İşler Müdürü

Yayına Hazırlayan Mehmet Şükrü EROĞLU Yüksel SEZGİN

Grafik & Tasarım Mehmet ÖZTÜRK

Dağıtım Sorumlusu Fehmi YILMAZ

Adres

Dr. Mediha Eldem Sokak No: 72/B
06640 Kocatepe - Ankara
Tel: (0312) 417 12 35 • Fax : 417 12 45

İnternet Adresi

www.diyagnetvakfi.org.tr

E-Posta

tdv@diyanetvakfi.org.tr

Yayımlanan makalelerin
sorumluluğu yazarlarına aittir

Baskı

**TÜRKİYE DİYANET VAKFI
YAYIN MATBAACILIK ve TİCARET İŞLETMESİ**

OSTİM Örnek Sanayi Sitesi 358. Sokak No: 11
06370, Yenimahalle / ANKARA
TEL : (0312) 354 91 31 • Fax : 354 91 32

Başyazı3

Not Defterinden4

Gündem

Türkiye Diyanet Vakfı'nın Yurt Hizmetleri5

Kadın Kolları

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları

El Sanatları Sergisi18

Tarihten Sayfalar

30 Ağustos Zafer Bayramı24

Makale

İslam'da İnsan Modeli26

Gündem

Üç Aylar (Recep-Şaban-Ramazan)30

Önemli Şahsiyetler

İmam Şafii32

Sağlık Köşesi

Prostat Hastalığı ve Tedavisi34

Şubelerimizden Faaliyetler36

Derkenar

Kültür Atlasımız38

Başyazı

Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU • Diyanet İşleri Başkanı
Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı

Dini literatürde “üç aylar” diye bilinen feyizli ve bereketli bir maneviyât mevsimine girmiş bulunuyoruz. Üç aylar; Regâib kandiliyle başlayan, bin aydan daha hayırlı Kadir gecesiyile zirveye ulaşan kandiller zincirini içinde barındıran, Ramazan bayramıyla da maddî ve mânevî alanda “Bayram”a dönüşen manevî yükseliş ve başışlanma aylarıdır.

Manevî duyguların güçlendiği, merhamet, şefkat, yardımlaşma ve dayanışmanın doruk noktaya ulaştığı bu aylar, Türk-İslam geleneğinde de “mübarek”, yani bereketli aylar olarak görülmüş ve milletimiz bu aylara ayrı bir önem vermiştir.

Duyguların coştığı, duâ ve niyazların yükseldiği bu manevî iklim; insanlarımızın kalplerinde iyimserlik ve ümit kandillerini yakması, ufuklarını açacak aydınlatıcı bilgilere koşması, İslam dininin yaratıcı tanıma, yaratılanı sevmeye ve güzel ahlâk dini olduğunu idrak etmesi, gönül kapılarını hiçbir ayırım gözetmeden herkese açarak, bu ayların ruh dünyamız ve davranışlarımızla üzerindeki pozitif etkisini bütün topluma yansıtması için de önemli bir fırsattır.

Sonsuza akıp giden zaman içerisinde bize sunulan ömrümüzü, bütünüyle Yüce Yaratıcı’yı tanıma ve sevmeye imkanı olarak, mübarek gün ve geceleri, ay ve mevsimleri de özümüzde dönerek gaflet ve duyarsızlık içinde geçen günlerimizi sorgulamak, kendimizle hesaplaşmak, iyi ve güzel davranışları artırmak, kötü davranışlarımızı terk ederek kalbimizdeki manevî

kirleri temizlemeye çalışmak için bize tanınmış özel imkanlar olarak değerlendirmeliyiz. İnsanlarımızı ayrımcılığa tabi tutmadan ve yargılamadan anlamaya, kendimiz ve çevremizle barışık olmaya, paylaşmaya, ümitlerini yitiren ve ahlakî değerlerini kaybedenleri kazanmaya çalışmalıyız.

Bunun için de, üç aylarda sadece namaz, oruç, Kur’an okuma ve dua değil geniş anlamıyla ibadet sayılan her türlü yararlı işe yönelmemiz gerekir. Kur’an’ın ifadesiyle belirtmek gerekirse, gerçekte kalıcı olan, işleyeceğimiz yararlı amellerdir. Öyleyse, bu müstesna günleri sadece kendimiz için değil yakınlarımız, çevremizdeki insanlar, muhtaç ve garipler, yuva ve yetiştirme yurtlarındaki çocuklar, huzur evlerindeki yaşlılar ve kimsesizler, özürülüler, tutuklu ve hükümlüler, küçük yaşta çalışan çocuklar, velhasıl toplumun bütün kesim ve grupları için yararlı olacak, onlara bir ışık ve umut götürececek çaba ve katkılarla dolduralım. Birbirimizi sevdiğimizi ve kardeşliğimizi sadece sözlerimizde bırakmayalım, davranışlarımızı aksettirelim. Toplumumuzda boynu bükük, gözü yaşlı, dışlanmış kimse varsa onun derdini dert edinelim.

Bu duygu ve düşüncelerle, üç ayların ülkemiz ve bütün İslam dünyası için hayır ve bereket getirmesini, insanlığın barış ve huzuruna, bütün mü’minlerin de af ve mağfiretine vesile olmasını Yüce Allah’tan niyaz ediyorum.

TDV

not defterinden

A. İhsan SARIMERT • Genel Müdür

Eğitim; öğretim ile birlikte insanın daha çocukluk döneminden itibaren hem kendine, hem de içinde yaşadığı topluma yararlı olmasını sağlayan, kişinin becerilerini ortaya çıkarıp onları en iyi biçimde işleyen, bireyin toplum içindeki hak ve görevlerini bilinçle idrak etmesini gerçekleştiren en önemli ulusal işlevidir.

İçinde bulunduğumuz çağ ilerleme ve değişimlerin hızla gerçekleştiği bir yüzyıldır. Geçmişte bir hayal olarak tasavvur edilen bilgi toplumu, günümüzde hayal olmaktan çıkmış, yaşamakta olduğumuz bir gerçek haline gelmiştir. Bilim, teknoloji ve iletişim teknolojisi insanlığı hayrete düşürecek ölçüde hızla gelişmekte ve ilerlemektedir. Bilgi, artık günümüzün en değerli hazinesi konumuna gelmiştir. Çünkü bilgi, üretimin, kalitenin, insanca yaşamının ve geleceği sağlam temeller üzerine inşa etmenin anahtarı konumundadır.

Bilginin öneminin arttığı, dünyanın globalleştiği, ülkeler arası sınırların artık yalnızca fiziksel anlamda ifade edildiği günümüzde eğitim ve ona destek veren faktörler vazgeçilmez bir unsur olarak karşımızda durmaktadır. Gelecek nesillerimizi bu değişim ve gelişim rüzgarı içerisinde çağın gerekleri, birey ve toplumların ihtiyaçları doğrultusunda yetiştirme gayreti içerisinde olmalıyız. Aksi takdirde yarın bizler için çok geç olabilir. C.Hesterfield gençliğin eğitime dikkat çekerek “Gençken bilgi ağacını dikmezsek, ihtiyarlığımızda gölgesinde barınacak ağacımız olmayacaktır” diyerek, eğitimin önemine vurgu yapmaktadır. Geleceğimizin sağlam temeller üzerinde yükselmesi, modern ve çağdaş dünyada varlığını sürdürebilmesi bugün atacağımız eğitim tohumlarının yeşermesine bağlıdır.

Aile, okul ve çevre gibi üç ortamda sürdürülen eğitim faaliyetinin bilinçli ve sistemli, ama mutlaka toplumun özünü oluşturan ve onu ayakta tutan değerler

göz önünde bulundurularak gerçekleştirilmesi kaçınılmaz bir olgudur. Eğitim sadece ilim tahsilinden ibaret değildir. Manevi ve milli değerlerin öğrenilip sahip çıkılması eğitimin temel dinamiğini oluşturmaktadır. Milli, manevi ve ilmi değerlerle mücehhez bir eğitimin verilmesi durumunda; toplumun sahip olduğu değerlerin muhafazası ve inkişafı, nesilden nesile aktararak devamlılığının sağlanması ile mümkün olacaktır. Bu sebeple toplumda; birlik, beraberlik, ahenk, dirlik ve düzenliğin temini mümkün; ferdin de içinde yaşadığı topluma intibak ederek mesut olması, kabiliyetlerinin geliştirilmesi, dengeli ve sıhhatli bir şahsiyet kazanması sağlanmış olacaktır. Aksi takdirde birbirini yadırgayan, anlamayan bireylerden oluşan içinde birlik ve ahengin olmadığı bir toplum ortaya çıkması kaçınılmaz olacaktır.

Devletler, gerek teknoloji, gerek sanayi ve askeri alanda ne kadar ilerlerse ilerlesinler, geleceğin inşası ve ayakta durabilmesi için nesillerin eğitimi ihmal edemezler, edilmesi de mümkün değildir. Çocuklarımıza güzel bir gelecek bırakmak için eğitim alanında bütün imkanlarımızı seferber etmek durumundayız. Çünkü biz, çocuklarımıza, her türlü korkudan, baskıdan uzak, güvenli, mutlu bir gelecek hazırlamak ve vatandaşı olmaktan onur duydukları bir Türkiye bırakmak istiyoruz. Bunun yolu da ilme sarılmaktır. Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v.) “ilim müslümanın yitiğidir, onu nerede bulursa alsın” buyurmaktadır. Bizim de gayretimiz ilimle mücehhez nesiller yetiştirmek, geleceğimizi ilim ve bilgi üzerine inşa etmektir.

Bu duygu ve düşüncelerle, yeni eğitim-öğretim yılının hayırlı olması temennisiyle, gençlerimize, öğretmenlerimize, eğitim kurumlarını hazırlayan ve bu alanda hizmet sunan herkese başarılar diliyorum.

Saygılarımla.

TDV

Türkiye Diyanet Vakfı'nın

YURT HİZMETLERİ

*Çocuğunu emin ellere teslim ettiğini bilen
anne-baba huzurludur*

Çocuklar anne-babaların bu dünyada sahip oldukları en önemli varlıklarıdır. Bu yüzden onların daha iyi yaşayabilmeleri, daha rahat ve huzurlu olabilmeleri için her şeylerini seferber ederler. Daha doğumunda çocuğuna en iyi oyuncağı alma telaşında olan anne baba; hiç şüphesiz çocuğunun iyi bir eğitim alabilmesi için ne gerekiyorsa, ne gücü varsa bu yolda harcamaya hazırdır. Türkiye'deki her ana babanın gönlünde de çocuğunun en azından bir fakülteyi bitirmesi arzusu vardır. Bu arzular ve talepler doğrultusunda Türkiye'nin pek çok yerinde üniversiteler kurulmuş ve bu taleplere cevap verilmeye çalışılmıştır. Bu da yüksek öğrenim görececek gençlerin bu-

lundukları şehirden başka şehirlerde eğitim-öğretim görme mecburiyetini beraberinde getirmiştir. Başka şehirlerde öğrenim gören üniversite gençliğinin buradaki karşılaştıkları ilk problem de barınma ihtiyacı olmuştur. Barınma; sağlıklı yeme içmeden tutun da, ısınma, ders çalışma imkanı ve benzeri pek çok konuyu içine alan bir konudur. Burada anne babayı

meşgul eden ilk soru, güvenlik ve acaba çocuğumu emin ellere teslim ettim mi? Sorusudur. Bu konuda devletimizin omuzlarına binen yükü hafifletmeyi ve yüksek öğrenim gençliğine huzur içinde kalabilecekleri yer temin etmeyi amaçlayan Türkiye Diyanet Vakfı, ülke genelinde üniversite bulunan bazı büyük illerde yurtlar inşa ederek gençlerimizin hizmetine sunmuştur. Zaman içerisinde bu yurtlar, sunduğu hizmet ve sağladığı güven ortamı sebebiyle öğrencilerin ilgi odağı konumuna gelmiş ve aranan bir müessese olmuştur.

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından doğrudan Genel Merkezce işletilen yüksek öğrenim öğrenci yurtlarında hizmetin en güzelinin verilmesi için azami özen gösterilmektedir. Bu sebeple Vakfımız yurtlarına evladını teslim eden anne-babalar tam bir güven ve huzur içinde yurtlarımızdan ayrılmaktadır.

Yurtlarımız, kurulduğu tarihten itibaren verdiği hizmetlerle büyük bir tecrübe kazanmış, haklı olarak da eğitim çevrelerinin ilgi ve takdirini toplamış ve bulunduğu illerde örnek birer yurt haline gelmiştir.

Yurtlar anne-baba ve öğrencilerimiz için büyük önem taşımaktadır. Aile ortamı içinde, güvenilir, sağlıklı, modern, sıcak bir yurt; öğrencinin başarısının ve iyi yetişmesinin şartı olması sebebiyle, Türkiye Diyanet Vakfı öğrenci yurtlarında bu hususa azami özen gösterilmektedir. Yurtlarımızda öğrenciyi başarısızlığa, oyalamaya, rahatsız etmeye, çalışmasını engellemeye yönelik hiç bir olumsuz duruma meydan verilmemekte ve bütün öğrencilerimize birer anne-baba şefkati ile sahip çıkılmaktadır.

En modern şekilde düzenlenen ve hizmet veren yurtlarımızın temizliği, tertip ve düzeni, ısınması, sağlık şartları, sosyal ve kültürel imkanları emsallerine göre üstün olup, bu konuda hiç bir fedakarlıktan kaçınılmamakta, aksi davranışlara da imkan ve fırsat verilmemektedir.

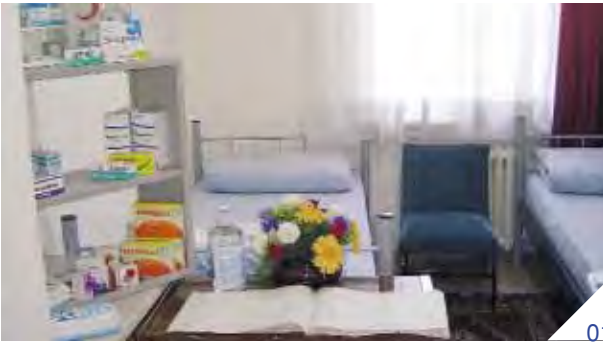
Öğrencilerimiz çalışmaya ve başarılı olmaya özendirilmekte, bu konuda başarılı olan öğrencilerimiz çeşitli şekillerde ödüllendirilmektedir.

Öğrencilerimizin sosyal ve kültürel yönlerden yetişmesi için boş zamanlarında geziler, sportif faaliyetler, bilgi yarışmaları, konferanslar düzenlenmekte, öğrenciler için ücretsiz lisan kursları açılarak yurtlarımızın her yönü ile canlı ve aktif olmasına çalışılmaktadır.

Vakfımız bünyesindeki bütün yurtlarımız kaloriferli olup, mesai günlerinde sabah-akşam olmak üzere 2 öğün, cumartesi, pazar ve tatil günlerinde sabah-öğle-akşam olmak üzere 3 öğün yemek verilmektedir. Öğrencilerimizin beslenmelerine özen gösterilmekte ve yemeklerin her yönüyle kaliteli çıkması sağlanmaktadır.

Ayrıca yurtlarımızda kalan öğrencilerin, her bakımdan iyi yetişmeleri, güven içinde olmaları için azami itina gösterilmekte, devamlı olarak öğrenci velileri ve okulları ile irtibat sağlanmaktadır.

Her türlü modern imkanlara sahip, emsali yurtlardan daha iyi hizmet vermesiyle dikkatleri üzerine çeken Türkiye Diyanet Vakfı öğrenci yurtları, gerekli bütün tedbirleri alarak 2004-2005 öğretim yılı için hizmete hazır hale getirilmiştir.

01

02

03

Yurtlarımızdan Görüntüler

- 01 Revir
- 02 Spor Salonu
- 03 Sosyal ve Kültürel Faaliyet

ANKARA ALTINDAĞ KIZ ÖĞRENCİ YURDU

195 YATAK KAPASİTELİ

Adres	: Ziraat Mah. 15 Sk. No: 21 Dışkapı / ANKARA
Tel	: 0 (312) 341 21 30-31-32
Faks	: 341 21 33
e-mail	: altindagyurt@diyanetvakfi.org.tr
Aylık yurt ücreti	: 280.000.000.TL.

Kütüphanemizden Bir Görüntü

Yatakanemizden Bir Görüntü

Yemekhanemizden Bir Görüntü

KASTAMONU KIZ ÖĞRENCİ YURDU

254 YATAK KAPASİTELİ

Adres	: İnönü Mah. Sinanderesi Sok. No: 6 KASTAMONU
Tel	: 0 (366) 215 35 41-42
Faks	: 215 35 44
e-mail	: kastamonuyurt@diyanetvakfi.org.tr
Aylık yurt ücreti	: 200.000.000.TL.

Yemekhanemizden Bir Görüntü

Yatakanemizden Bir Görüntü

Etüd Salonumuzdan Bir Görüntü

KAYSERİ KIZ ÖĞRENCİ YURDU

Yemekhanemizden Bir Görüntü

273 YATAK KAPASİTELİ

Adres	: Deliklitaş Mah. Deliklitaş Cad. No: 91 Melikgazi / KAYSERİ
Tel	: 0 (352) 225 32 60 - 225 50 36
Faks	: 225 62 67
e-mail	: kayseriyurt@diyanetvakfi.org.tr
Aylık yurt ücreti	: 180.000.000.TL.

Yatakanemizden Bir Görüntü

Etüd Salonumuzdan Bir Görüntü

SAKARYA GÜLLÜK KIZ ÖĞRENCİ YURDU

132 YATAK KAPASİTELİ

Adres	: Adnan Menderes Cad. Terminal girişi SAKARYA
Tel	: 0 (264) 291 03 38
Faks	: 275 13 50
e-mail	: sakaryayurt@diyanetvakfi.org.tr
Aylık yurt ücreti	: 200.000.000.TL.

Yemekhanemizden Bir Görüntü

Yatakanemizden Bir Görüntü

Dersliğimizden Bir Görüntü

AFYON SARIKIZ KIZ ÖĞRENCİ YURDU

Yemekhanemizden Bir Görüntü

156 YATAK KAPASİTELİ

Adres	: Kayadibi Mah. Zincirkuyu Sk. Sarikiz Camii yanı AFYON
Tel	: 0 (272) 213 24 95 - 213 54 09
Faks	: 214 01 88
e-mail	: afyonyurt@diyanetvakfi.org.tr
Aylık yurt ücreti	: 200.000.000.TL.

Yatakanemizden Bir Görüntü

Dersliğimizden Bir Görüntü

ISPARTA KIZ ÖĞRENCİ YURDU

156 YATAK KAPASİTELİ

Adres	: Mehmet Tonge Mah. Bağkurevleri Yolu Üzeri (S.D.Ü Kampüsü Yanı) ISPARTA
Tel	: 0 (246) 237 17 01 - 02
Faks	: 237 13 09
e-mail	: ispartayurt@diyanetvakfi.org.tr
Aylık yurt ücreti	: 190.000.000.TL.

Yemekhanemizden Bir Görüntü

Yatakanemizden Bir Görüntü

Sosyal Faaliyetlerimizden Bir Görüntü

KONYA ERKEK ÖĞRENCİ YURDU

500 YATAK KAPASİTELİ

Adres	: Aydınlikevler Mah. Gültepe Sok. Selçuklu / KONYA
Tel	: 0 (332) 245 13 60 - 245 88 21
Faks	: 245 13 62
e-mail	: konyayurt@diyanetvakfi.org.tr
Aylık yurt ücreti	: 200.000.000.TL.

Dersliğimizden Bir Görüntü

Spor Salonumuzdan Bir Görüntü

Yatakanemizden Bir Görüntü

Kütüphanemizden Bir Görüntü

BURSA ERKEK ÖĞRENCİ YURDU

310 YATAK KAPASİTELİ

Adres	: İzmir Yolu 15. Km. Uludağ Üniv. Görükle Kampüsü yanı Nilüfer/BURSA
Tel	: 0 (224) 442 87 30
Faks	: 442 87 32
e-mail	: bursayurt@diyanetvakfi.org.tr
Aylık yurt ücreti	: 200.000.000.TL.

Yemekhanemizden Bir Görüntü

Yatakhaneimizden Bir Görüntü

Spor Faaliyetlerimizden Bir Görüntü

OSMANGAZİ ERKEK ÖĞRENCİ YURDU

Yemekhanemizden Bir Görüntü

150 YATAK KAPASİTELİ

Adres	: Hamitler Mah. Huzur Cad. Elif Sk. No: 12 Osmangazi / BURSA
Tel	: 0 (224) 243 72 80
Faks	: 242 39 68
e-mail	: osmangazi yurt@diyanetvakfi.org.tr
Aylık yurt ücreti	: 180.000.000.TL.

Yatakanemizden Bir Görüntü

Spor Salonumuzdan Bir Görüntü

**Temiz ve
bakımlı ortamlar**

**Bol ışık alan
konforlu yatak odaları**

**Güvenlik ve
emniyet içinde barınma**

**Bütçenize uygun
ekonomik fiyatlar**

**Tecrübeli idareci ve
güler yüzlü personel**

**Öğrenciler için
tertiple edilen panel,
konferans ve forumlar**

**Zengin kütüphane ve
konforlu çalışma odaları**

**Hafta içi iki, hafta sonu ve
resmi tatillerde
üç öğün yemek**

**Öğrencilerin
ihtiyacını karşılayacak kantin**

**Fakültelere yakınlık
Kültürel ve sosyal faaliyetler**

**Hoşça vakit geçirecek
spor sahaları ve kamelyalar**

**Okullarında
birinci olan öğrencilere
çeşitli ödüller**

KAYIT ŞARTLARI

Yurtlarımıza kayıtlar devam etmektedir.

Yurtta kalmak isteyen öğrenciler aşağıda yazılı belgelerle birlikte yurtlara müracaat edeceklerdir.

1. Üniversite öğrencisi olduğuna dair belge.
2. İkametgah ilmuhaberi.
3. Nüfus cüzdanı sureti.
4. Savcılıktan alınacak iyi hal kağıdı.
5. Dispanser raporu.
6. 8 adet fotoğraf
7. 8 adet zarf ve iadeli taahhütlü 8 adet posta pulu.

Not : Daha geniş bilgi yurt müdürlüklerinden temin edilebilir.

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları

El Sanatları Sergisi

Türkiye Diyanet Vakfı ve Çankaya Halk Eğitimi Merkezi işbirliğiyle, Ulusal Eğitime Destek Kampanyası çerçevesinde düzenlenen, okuma-yazma, Türk süsleme sanatları, el sanatları ve beceri kurslarını başarıyla tamamlayan kursiyerler için belge töreni ile el emeği göz nuru eserlerinin yer aldığı bir sergi düzenledi.

Eğitimi, toplumun her kademesine yayma gayretinde olan Türkiye Diyanet Vakfı, hem okuma-yazma bilmeyen vatandaşlarımıza yeni bir pencere açmak, hem de kültür ve medeniyet hayatımızda önemli yeri bulunan hat, tezhip, ebru, minyatür ve el işlemleri alanında kadınlarımıza beceri kazandırmak düşüncesiyle kurslar düzenlemektedir.

Bu kursları başarıyla tamamlayan kursiyerlerin hem mutluluğunu paylaşmak, hem de kurs süresince büyük bir başarıyla ortaya konan el sanatlarını sergilemek amacıyla bir program düzenledi. Program mü-nasebetiyle Diyanet İşleri Başkan Vekili ve Başkan Yardımcısı Prof.Dr. M.Şevki Aydın, Çankaya Halk Eğitimi Merkezi Müdürü Sırrı Arpaç, Vakfımız Genel Müdürü A.İhsan Sarımert, Kadın Kolları Başkanı Ayşe Sucu birer konuşma yaptılar.

Prof. Dr. M. Şevki AYDIN

Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı

Kadın sorununun sadece İslam dünyasının değil, tüm dünyanın temel sorunu olduğunu belirterek konuşmasına başlayan Prof. Dr. M. Şevki Aydın, kadın sorununun çözüme kavuşturulmadan, diğer meselelerin çözümünün de mümkün olamayacağını vurguladı. Ülkemizde aile konusunda da bazı sıkıntıların baş gösterdiğine vurgu yapan Aydın, “Bugün biz Türk milleti olarak, en büyük sermayemiz, her zaman her yerde söylüyoruz ki aile, sağlam bir aile yapımız var. Ama maalesef artık ailelerimizin de çatırdadığını görüyoruz, duyuyoruz. Bunlar karşısında, aslında biz kendimize çeki-düzen vermek zorunda olduğumuzu anlamak zorundayız. Çünkü o sermayemiz de elimizden giderse, hakikaten çok kötü sonuçlar bizi bekliyor demektir.” dedi.

Kadının eğitiminin önemli olduğunu ve anneden daha etkili bir eğitiminin olmadığını belirten Prof. Dr. M. Şevki Aydın, “İyi kadın yetiştiremeyen bir toplum, asla iyi bir erkek yetiştiremez, bu mümkün değil. Çünkü dünyanın en etkili eğitimcisi kadındır. Anneden daha etkili bir eğitimci yok, bu bilimsel bir realite. Biz bu realiteyi kabul ediyoruz ama böylesine önemli bir rolü üstlenecek kadının, gerçekten kendisini iyi yetiştirmesi, kendi ayakları üzerinde duran, kendi kararlarını veren, özgür, bağımsız,

kendi kendini denetleyen soylu bir birey olması için hiç bir gayret göstermiyoruz.” dedi.

Türk toplumundaki kadınların bir çoğunun kendini sorgulamaktan uzak olduğunu, bunun da bilgisizlikten veya yanlış bilgidan kaynaklandığını ifade eden Aydın, “Daha henüz, kadınlarımızın çoğunluğu, varlığını sorgulamış değil. Yani ben niçin varım, niçin yaşıyorum, yaşamak ne demek; hayat ne demek, ölüm ne demek, ölüm ötesi ne demek? Bu temel soruları kendisine sorup, hakikaten çok isabetli bir şekilde cevaplayabilmiş kadının oranı nedir; diye sorduğumuz zaman pek de olumlu bir cevap vereceğimizi zannetmiyorum. Şimdi böylesine zavallı konuma düşürülmüş kadınlar nasıl iyi bireyler yetiştirebilir düşünün. Kendi varlığını inşa edememiş bir insan, bir başka bireyin varlığının inşasına nasıl katkıda bulunabilir. Bunları artık anlamak zorundayız. Bunlar böyle söylenip geçilecek meseleler değil, bunlar çok ciddi sorunlar” dedi.

Toplumumuzda kadının ezilen bir konumda bulunduğunu, kadını ezen çarkın içinde kadınların da aktör olarak rol aldığını belirten Prof. Dr. M. Şevki Aydın “Şöyle bir gerçeğe yüzyüzeyiz. Kadın öyle bir çarkın içine sokulmuş ki, artık kadını ezen çarkın aktörü konumuna bizzat kadın getirilmiş. Bu çarpıklığa dikkatinizi çekmek istiyorum. Bakın mesela töre cinayetlerinde bile bakıyorsunuz karar mekanizmasında kadın var. Kız

çocuklarının okutulmasına engel olanların yine başrollerinde kadın var. Yani kadının düşünme melekesini öylesine dumura uğratmışız ki, bunu bile düşünemiyor. Mesela diymiyor ki, “bak ben çok kötü duruma düştüm, çok acılar çektim. Hiç olmazsa benim kızım, benim gelinim, benden sonraki kadınlar, diğer kadınlar bu çileyi çekmesin. Bunun için ne yapmak gerekiyor” diye soramıyor. Bilakis bu sakat ve sapık çarkın hiç güç kaybetmeden aynen devam etmesi için kadını katkıda bulundur hale gelmiş durumda. Bu kadını kınayacak mıyız? Hayır kınamıyorum. Neden kınamıyorum biliyor musunuz? Çünkü bu kadın bunun eğitimi almış, bu kültürün kalıbına girmiş, farkedemiyor bunu. İşte bunu fark ettirmek için her birimiz üzerimize düşeni yapmak zorundayız.” dedi.

Kültürün çok önemli bir unsur olduğunu ve geçmişle gelecek arasında bir köprü vazifesi gördüğünü belirten Prof. Dr. M. Şevki Aydın “Kültür son derece önemli bir şeydir. Her toplum kendi kültürünü koruyup, geliştirerek bir sonraki nesile devreder, varlığını böyle sürdürür. Kültürümüz yok olduğu zaman biz yok oluruz. Fakat şunu da unutmayalım. Kültür aktarımı denen olay, son derece hassas ve ciddi bir olaydır. Biz toplum olarak burada hata yapıyoruz. Hatamız şu: kültürü nasıl aktaracağız? Devraldığımız kültürü olduğu gibi saklayıp, mumyalayıp, onu bizden sonraki nesile aktarma durumunu ortaya koyarsak,

bu doğrudan doğruya kültürümüze de ihanettir, kendimize, toplumumuza da ihanettir, insanlığa da ihanettir. Bu ne demektir biliyor musunuz? Dünün kalıplarıyla bugünü yaşamak demektir. Yani tarihi bugüne taşımak demektir. Oysa tarih hiç bir zaman bugüne taşınmaz. Taşımaya kalkırsak kendimizi mahfederiz. O zaman ne yapmamız lazım? Kültürümüzü sürekli sorgulayıp, eleştirel bir yaklaşımla değerlendirip, doğru anlamlandırıp; zaman aşımına uğramış, artık hayatıyetini kaybetmiş, ayak bağı olmaya başlamış olan unsurlarını atıp, onların yerine daha güncel, dinamik, canlı unsurları katıp, kültürü dinamik hale getirdikten sonra bir sonraki nesile aktarmamız gerekiyor.” dedi.

Kültürün nesnesi durumundan kurtulup öznesi konumuna gelmesi gerektiğini vurgulayan Prof.Dr. M.Şevki Aydın, insanların kültüre güç katmaları gerektiğini belirterek, “Kültürün nesnesi olmak değil, kültürün öznesi olmak var. Kültürü sorgulayarak, onu anlamlandırıp, ondan güç aldığımız gibi, ona güç katan bir özne konumuna gelmek zorundayız. İşte biz bunu sağlıklı bir şekilde yapamadığımız için, kadını da özellikle bunu yapamadığı için, ne yapıyor? O ayak bağı haline gelmiş, yanlış kültürel unsurların esiri konumuna düşüyor. Demek ki biz böyle sağlıklı bir tavır takınamazsak kültür karşısında bize hayat veren, bizi birey olarak adeta oluşturan o kültür, bizi esir alan zincire dönüşebiliyor.” dedi.

Kültürden kaynaklanan yanlış uygulamaların din kullanılarak meşrulaştırılmaya çalışılmasının da sapık ve çarpık bir uygulama olduğuna dikkat çeken Aydın, “Kadın sorununun bizi özellikle ilgilendiren boyutu da, yapılan tüm sapık ve çarpık uygulamaların din tarafından meşrulaştırılmaya kalkışılması. Burası çok tehlikeli. Yani kadınla ilgili yaklaşımları, sözleri, tavırları, tutumları bir de dinle meşrulaştırmaya kalkışıyoruz ki, bu son de-

rece tehlikeli. Mesela cinsiyet kültürümüz; hakikaten İslamla asla bağdaşmayacak bir takım unsurlar içeriyor. Hani dinlersiniz Hz. Adem’i Şeytan aldatamadı; ne yaptı? Hz. Havva’ya gitti, onu aldattı, o gelip erkeği aldattı. Bunlar anlatılıyor mesela. Bakınız siz böyle bir anlayışın ip uçlarını bile Kur’an ve sünnette bulamazsınız. Ama bakın Müslümanım diyen bizler kadını böyle anlatıyoruz. Şimdi kafamızda nasıl bir kadın imajı var? İşte Şeytanın yandaşı, erkeği ayartan, böyle bir kültür. Sanki erkek de bu anlayış içinde çok aptal, akli fikri olmayan, en küçük tahrikte hemen suç işleyebilen, günaha girebilen, adeta hayvani boyutta kalmış bir hilkat garibesi, bir yaratık. Yani aslında erkeğe bakışımız da çok sakat ve sapık. Bunlar İslami değil, bunları düzeltmemiz lazım.” dedi.

İffet, namus, edep gibi kavramlarda da akla kadının geldiğini, bu tür kavramların yalnızca kadınları ilgilendirdiği gibi bir kültürün hakim olduğuna dikkat çeken Prof.Dr. M.Şevki Aydın “Mesela, edep, namus, haya, iffet dendiği zaman akla kadın geliyor? Kim iffetli olacak? Kadın. Kim hayali olacak? Kadın. Kim namuslu olacak? Kadın. Bunun İslami bir zeminini bulamazsınız. Oysa, evet bu kavramlar son derece önemlidir. Ama bu insana ait kavramlardır, kadına ait kavramlar değil. Bunlar İslamın nazarında insana ait kavramlardır. İnsan hayali olmalıdır, iffetli olmalıdır, namuslu olmalıdır, dürüst olmalıdır v.s. Peki biz, demekki erkeği insandan saymıyoruz. Böyle bir sakat ve sapık cinsiyet kültürümüz oluşmuş. Bunları ayıklamak zorundayız, bunları atmak, bunların yerine doğru olanı koymak durumundayız.” dedi.

Prof.Dr. M.Şevki Aydın konuşmasının sonunda, bu olumsuzlukların ortadan kalkması için önemli çaba sarfedildiğini ve girişimlerde bulunulduğunu ifade ederek Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kollarının da bunun çözümüne önemli katkıda bulunduğunu söyledi.

A. İhsan SARIMERT
Türkiye Diyanet Vakfı
Genel Müdürü

Türkiye Diyanet Vakfı ile Çankaya Halk Eğitimi Merkezi’nin ortaklaşa düzenledikleri okuma yazma, klasik Türk sanatları, el sanatları ve çeşitli beceri kurslarında, kursiyerlerin hazırladıkları el emeği gözü eserin sergilenmesi amacıyla düzenlenen toplantıda bulunmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek konuşmasına başlayan Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdürü A.İhsan Sarımert, bu kurslar sayesinde insanların çeşitli becerileri kazandıklarını, okuma yazma bilmeyen insanların da okumaya başlamalarıyla dünyaya bir başka açıdan bakabildiklerini söyledi.

Toplumlarda kadınların çok önemli fonksiyonlar icra ettiğini belirten A.İhsan Sarımert, kadınların çok ağır sorumluluklarının bulunduğunu dile getirerek, “Toplumların temel dinamiğini oluşturan ve toplumların gelişmesine yön veren kadınlarımız; yeni nesillere kültürel kimlik, dini ve ahlaki değerleri kazandırmak; tarihsel ve toplumsal bilinci aktarmak; sevgi, saygı ve hoşgörü esasına dayanan tutum ve değerlerin yerleştirilmesi gibi temel fonksiyonları üstlenmek ve yerine getirmek gibi ağır ve çok önemli bir misyona sahiptir.” dedi.

Toplumların çok önemli dinamiği konumunda bulunan kadınların hak

ettikleri yere gelemediklerini ifade eden A.İhsan Sarımert, İslamın kadın haklarına ve kadına büyük önem verdiğini kaydederek "Böyle ağır ve önemli bir sorumluluğu omuzlayan kadınlarımızın, hak ettiği ve dinimizin öngördüğü konuma yükseldiğini söylemek de pek mümkün değildir. Tarihsel gelişim incelendiğinde, kadınların, tarihin akışı içerisinde erkeklere nazaran daha mahrum ve daha mağdur bir görüntü çizdikleri görülmektedir. Bu görüntü; bugün İslam'ın kadına değer vermediği gibi haksız görüşlerin ortaya atılmasına da sebep olmaktadır. Oysa İslâm Dini, kadın hakları üzerinde titizlikle durmuş ve kadını müstesna bir makama sahip kılmıştır. İslam'da insan olmaları bakımından, erkekle kadın arasında herhangi bir fark yoktur. Her ikisi de eşit derecede Yüce Allah'ın emir ve yasaklarına muhataptır. İslâm'da insanlık ve Allah'a kul-luk bakımından kadınla erkek arasında bir fark bulunmadığı gibi temel hak ve sorumluluklar açısından da kadının konumu erkekten farklı değildir." dedi.

Tarihi gelişim içinde, kadınların haklarını yavaş yavaş kazanma noktasına geldiğini ve kadınların demokratik bir yapıya kavuştuğuna işaret eden A.İhsan Sarımert "Günümüzde bu yanlış uygulamalardan yavaş yavaş uzaklaştığımızı ve demokratik bir yapıya kavuştuğumuzu da sevinçle görmekteyiz. Demokrasi ilkesi-

nin oturma aşamasında bulunan ülkemizde kadın ve erkeğin demokratik bir yapı içerisinde kendi kimliklerini korumaları vazgeçilmez bir olgudur. Nüfusun yarısını teşkil eden kadınlarımızın, demokratik ve huzurlu bir toplum düzeninin kurulması sürecine önemli bir katkıda bulunacağı muhakkaktır. Bu yüzden kadının demokratik ortamda kendini ifade edebilmesi, toplumsal kalkınma sürecinin temel taşlarından biridir. Ancak; kadına saygı, kadının hak ve özgürlüğü, kısaca demokratikleşme süreci kadın ve erkek için ailede başlamaktadır. Ailede demokrasi olmadan toplumda demokrasiden söz etmek pek mümkün değildir. Günümüzde kadınlarımızın arzu edilen noktaya gelebilmesi, kadınların eşit fırsatlara ulaşabilmesi, toplumun bütün alanlarına katılımının sağlanması ile mümkün olacaktır." dedi.

Erkek ve kadın eşitliği konusuna da değinen A.İhsan Sarımert, katılım, karar ve fırsat haklarında eşitliğin öncelikle aile içinde başlamasının gerektiğini belirterek, "Demokrasiye giden yol herşeyden önce nüfusun iki yarısını oluşturan erkek ve kadın arası eşitliği sağlamaktan geçer. Toplumun en küçük birimi olan aileyi demokratik bir kurum haline dönüştürmeden, diğer kurumlarını gerçek anlamda demokratik kılmak da olanaksızdır. Söz, katılım, karar ve fırsat haklarında eşitlik, öncelikle aile içinde kadın-erkek arasında baş-

lamalıdır ki, daha sonra diğer toplumsal katmanlarda da yaygınlaşsın. Yani ailede demokrasi olmadan toplumda da demokrasi olmaz! Bu bağlamda kadınlarımızın toplum içerisinde kendilerini özgürce ifade edebilmeleri noktasında sarfettikleri çabayı saygıyla karşılamak gerekir." dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın kurulduğu tarihten bugüne kardeşlik, sevgi ve saygı çerçevesinde hizmet ürettiğini belirten A.İhsan Sarımert "İnsana saygı, hak, hukuk, sevgi, kardeşlik prensipleri çerçevesinde faaliyetler icra eden Türkiye Diyanet Vakfı da; kadınlarımızın hak ettiği konuma gelmesi, birey olarak kendini özgürce ifade edebilmesi ve imkanlardan eşit şekilde faydalanabilmesi amacıyla önemli faaliyetler icra etmektedir. Açılan kurslar, yapılan seminerler, düzenlenen konferans ve paneller bunun bir göstergesidir. Bugün burada büyük bir cesaretle bu faaliyetlere başlayan ve sabırla sonuçlandıran bayanların emeklerinin sergileneceği serginin açılışını yapacağız. Kursda büyük bir başarı gösteren hanımlar, yüreklerindeki sevgi ve estetiği nakış nakış işleyerek bizlerin beğenisine sunmuşlardır. Bugün bu sergide yer alan eserler insanlardaki duygu ve ilhamların, maddede mana kazanması, ince ve zengin ruhların renkli bir ifadesi, yapıcı ellerin hayata uyanışıdır. Anlatmadığımız duyguların, erişemediğimiz yüceliklerin gözlerimizin önüne serilmesi. Kültür ve medeniyet hayatımızda önemli yeri bulunan bu eserlerin büyük bir titizlikle hazırlanıp burada teşhir edilmesi; kültür ve gelecek kuşaklara aktarılması noktasında sarfedilen çabanın, kendine olan güven ve azmin bir göstergesidir." dedi.

Sırrı Arpaç

Çankaya Halk Eğitimi Merkezi Müdürü

Konuşmasına halk eğitimi merkezlerinin tarifini yaparak başlayan Çankaya Halk Eğitimi Merkezi Müdürü Sırrı Arpaç, halk eğitimi merkezlerinin 14-70

yaş arasındaki tüm insanlara çeşitli alanlarda kurs açmak amacıyla kurulduğunu ifade ederek, "Halk eğitimi merkezleri Milli Eğitim Bakanlığına bağlıdır. Halk eğitimi merkezleri 14-70 yaş arası tüm insanlara çeşitli mesleklerde kurs açılmasına yardımcı olur. Onun için de Çankaya Halk Eğitimi Merkezi ile ilgili olarak, bu yıl 2003-2004 eğitim-öğretim yılında yaklaşık 515 kurs açtık. Bu kurslarımızın yaklaşık 200 tanesi mesleki ve teknik kurslar, 250 tanesi sosyal ve kültürel kurslar." dedi.

Kurs açma noktasında çeşitli kurum ve kuruluşlar ile de işbirliği içinde bulunduklarını belirten Sırrı Arpaç, "Biz kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri, vakıf ve dernekler gibi kuruluşlarla işbirliği yaparız. Bu işbirliğinde açılan bu tür kurslara

katılanların genelde %90'ı hanımlardır. Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kollarının faaliyetlerinde de yine hep kadınları görüyoruz. Türkiye Diyanet Vakfını herkesin tanınması gerekiyor. Ben iki yıldır burada çalışıyorum, özellikle Ayşe Sucu ve onun ekibini gerçekten yürekten kutluyorum. Çünkü burada sevgi, insanları sevmek, merhamet, şefkat olayı var, ben burada bunları görüyorum." dedi.

Çankaya Halk Eğitimi Merkezi Müdürü Sırrı Arpaç konuşmasının sonunda kadınların ikinci plana atıldığını, toplumumuzun bazı kesimlerinde kadının ezildiğini belirterek, kadınların hassas bir yapısının bulunduğunu, erkeklerden daha merhametli, şefkatli ve acıma hislerinin daha hassas olduğunu söyledi.

Ayşe SUCU

Kadın Kolları Başkanı

Ayşe sucu Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kollarının amacı ve sunduğu hizmetler hakkında özet bir bilgi vererek, tüm dünyada manevi değerlerin ön plana çıkması yönünde çalışmalar yapıldığını, Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kollarının da bu yönde önemli hizmetler sunduğunu söyledi.

Yaşadığımız yüzyılda, küreselleşme kavramının bir çok alanda

tüm dünyayı etkilediğini belirten Ayşe Sucu, Türkiye'nin hassas dengelere sahip bir coğrafyada bulunduğuna dikkat çekerek "21. yüzyıla damgasını vuran globalleşme ya da küreselleşme kavramı ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi açıdan tüm dünyayı etkilemektedir. Dünyanın küçük bir köy haline dönüşmesi insanları nasıl etkileyecektir? Bu değişime kayıtsız kalmak mümkün müdür? Bununla birlikte Avrupa Birliği'ne katılma noktasında emin adımlarla yürüyen Türkiye'nin, ABD ve AB ülkeleri tarafından model olacak bir ülke olarak görülmesi ve gösterilmesi bizim için çok önemlidir. Gerçekten Türkiye hassas dengelere sahip bir coğrafyada bulunmakta ve Avrupa ile Asya arasında bir köprü vazifesi görmektedir. Türkiye laik-demokratik ve halkının çoğunluğunun Müslüman olmasıyla, diğer İslam ülkelerine model olarak gösterilmektedir. Bu açıdan bakıldığında, Avrupa Birliği'ne giriş sürecinde toplum tabanında

köklü değişikliklerin olması kaçınılmaz gibi görülmektedir. Bu sebeple hedeflerin iyi tespit edilmesi ve buna göre çözüm üretecek köklü adımların atılması ve yapısal değişikliklerin yapılması gerekmektedir." dedi.

Değişimin en çok etkileyeceği kurumun aile kurumu olduğunu belirten Ayşe Sucu "Sağlamlığıyla, toplumu ayakta tutan değer olarak gördüğümüz aile kurumu acaba parçalanacak mı? Sorusu sıkça gündeme getirilmektedir. Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde yaşayan gurbetçilerimizin ikinci ve üçüncü nesillerinin içinde bulunduğu durum bu konuda örnek olarak gösterilmekte ve bir karamsarlık havası yaratılmaktadır. Bu tür endişe ve sorunlar mutlaka dile getirilecek ve çözüm yolları aranacaktır. Ama inanıyoruz ki çözümün can alıcı noktasında kadın bulunmaktır. İyi eğitilmiş, her yönden donanımlı, ailenin önemine vakıf olmuş ve değerlerine bağlı kadınların üstleneceği rol, toplumun ayakta

kalmasında ve sağlam temeller üzerine inşa edilmesinde var olan karamsarlık havasını dağıtmaya yetecektir.” dedi.

Ülkenin geleceğinin belirlenmesinde kadınların önemli rolü bulunduğunu belirten Ayşe Sucu “1911 yılında İstanbul’da kadınlara yönelik konferanslar düzenleyen Fatma Nesibe Hanım vatanın geleceğinde kadının üstleneceği rol hakkında fikrini açıklarken, özellikle anne olarak yeni bir nesil yetiştirmede kadının etkisi üzerinde durur ve şöyle der: “Vatan, yarınki nurunu bizden alacaktır. Çünkü kadın mazi ve istikbal demektir. Kadınlar gümüş iğnelere benzerler, onun akislerinde maziden istihaleye çalışan bir istikbal çehresi vardır.” Görülmektedir ki; yüzlerce yıldır kadınlar ülkenin geleceğinin belirlenmesinde aynı hassasiyeti taşımışlardır.” dedi.

Ayşe Sucu konuşmasının sonunda Kadın Kollarının hedefinin, toplumsal dönüşümü maddi ve manevi değerlere zarar vermeden sağlayacak, donanımlı ve iyi yetişmiş kadınların sayısını çoğaltmak olduğunu belirterek “Bu hedef kitlemize ulaşmak için çalışmalarımızı yapmaktayız. Kadına yapılan yatırımın aslında toplumumuzun geleceğine yapılan yatırım olduğunun düşüncesi ve bilincindeyiz. Beklentimiz, çıktığımız bu meşakkatli yolda önümüze engeller konulması değil, karşımıza çıkacak engellerin kaldırılması ve bu konularda bize destek olunmasıdır.” dedi.

Tören konuşmalarını müteakip, kursu başarıyla tamamlayan kursiyerlere diplomaları verildi. Daha sonra kursiyerlerin el emeği, göz nuru olarak nitelendirilen ve büyük bir emekle hazırlanan serginin açılışı yapıldı. Sergiyi Diyanet İşleri Başkan Vekili Prof.Dr. M.Şevki Aydın ile Vakfımız Mütevelli Heyeti Üyesi Hasan Uysal birlikte yaptı.

TDV

Şanlı tarihini, altın sayfalarla süsleyen aziz milletimizin unutulmaz zaferlerinden biri 30 Ağustos Zafer Bayramıdır. 30 Ağustos, hürriyet ve istiklalimizi kazandığımız bir zafer günüdür. Vatan toprakları düşman işgali tehlikesiyle karşı karşıya kalan Müslüman Türk Milletinin şanlı direnişinin destanlaştığı bir gündür. Bu zafer ile Türk Ordusu, sadece muharebe meydanında düşmanı mağlup etmekle kalmamış, genç ve onurlu Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş temellerini de atmıştır.

Tarih boyunca aziz vatanını, milletin namus ve bütünlüğünü, İslamiyetin bütün kutsal değerlerini korumak için, canını seve seve veren Türk milleti; inançlarıyla, gelenekleriyle, vatan ve toprak sevgisiyle tarihin altın sayfalarında büyük kahramanlıklarıyla yer almıştır.

30 Ağustos Zaferi, milletimizin asla esir edilemeyeceğini; semaları süsleyen bayrağımızın gönlerden indirilemeyeceğini ve gök kubbeyi çınlatan ezan seslerinin dindirilemeyeceğini, bütün dünyaya ilan eden kutsal bir zaferdir. Bu vesileyle; canlarını

feda ederek, milletimize eşsiz bir vatan bırakan aziz şehit ve gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz.

Geçtiğimiz günlerde büyük bir coşku ve heyecanla kutladığımız 30 Ağustos Zafer Bayramı'nın tarihi seyrini bir hatırlatma, bilgi yenileme düşüncesiyle sunmayı uygun bulduk.

Büyük Taarruz ve Başkomutan Meydan Muharebesi

Sakarya Muharebesinden sonra Yunanlılar ellerinde kalan mevzileri koruma ve savunma amacıyla hızlı ve büyük bir hazırlık içine girdiler. Türkler de düşmanı yurttan atmak için gerekli hazırlıklara süratle başladılar. On aylık hazırlık dönemi sırasında Türk milleti bütün varlığını ortaya koymuş ve ordusunun yapacağı Büyük Taarruzu heyecanla beklemeye başlamıştı.

Bir ay süren yıpratıcı Sakarya Meydan Muharebesinden sonra Türk ordusu kesin bir harekete geçme gücünde değildi. Orduyu yeterince güçlendirmek ve düşmana son darbeyi vurmak için ordu

hazırlanıyordu. Hazırlanan plan gizlilik içinde ve yoğun bir şekilde devam ediyordu.

Düşman askerleri Sakarya Muharebesinden sonra geri çekildikleri mevzileri sağlamlaştırma gayreti içerisindeydi. Düşmana son darbeyi vurmak ve düşmanı yurttan atmak için Türk ordusu imkanlar ölçüsünde donatılmaya çalışılıyordu. Doğu ve Güney cepheleri güvenlik altına alınmıştı, Doğu cephesindeki bir çok birlik Batıya kaydırılmıştı.

Türk ve Yunan ordularının kaderlerini belli edecek bir meydan muharebesi için iki tarafın kuvvet durumu aynı değildi. İnsan ve tüfek mevcutlarındaki nispi bir dengeye karşılık, Yunanlılar kılıç hariç, öteki silah ve araçlar bakımından sayıca çok daha güçlü bir konumda bulunuyordu. Ayrıca Türk ordusunun silahları da standart değildi. İngilizlerin devamlı desteği sayesinde, Yunan ordusunda cephaneye durumu çok elverişli idi. Halbuki Türk ordusu, cephaneyi kritik ikmal maddesi saymaya mecbur kalarak, idareli kullanmak bakımından kesin emirler yaymıştı.

Bu şartlar altında Başkomutan Gazi Mustafa Kemal Paşa komutasında büyük taarruz; 26 Ağustos 1922 sabahı fecirle birlikte saat 04.30'da Türk topçusunun ateşi ile başladı. Başkomutan, *"Topçularımız, fecirle beraber dünyanın gözleri açıldığı zaman ateşe başladılar. Askerlik hayatımda bu kadar mükemmel bir topçu ve bu kadar mükemmel idare edilmiş bir topçu ateşi nadiren gördüm"* sözleriyle o anı canlandırmış ve Türk topçusunu övmüştür. Bu etkili ateş himayesinde piyade birliklerimiz bütün cephe boyunca ileri atılmış, yiğit Türk askeri, bir saat içinde düşman mevziine girmeyi başarmıştı. Dört bir yandan Yunan mevzileri ele geçirilmeye ve bozguna uğratılmaya başlamıştı. 27 Ağustos 1922 günü Türk birliklerinin taarruzları daha da gelişti. Mevziin güneyinde kilit noktası niteliğinde olan 1310 rakımlı Erkmencepe'nin alınması, düşmanın bu bölgeden perişan bir halde çekilmesini sağladı. Bu suretle, Kalecik Sivrisi'nden Çiğiltepe'ye kadar olan düşman cephesi yarılmış bulunuyordu. Bundan sonra, yarmayı genişletmek ve başarıyı geliştirmek için taarruza devam edildi. İki günlük muharebe sonunda bozguna uğratılan düşman beş tümen kadardı. 28 Ağustos 1922 tarihindeki taarruzda 1. Ordu birlikleri, kuzeye ve batıya ilerleyerek, rastladıkları düşman kuvvetlerini taarruzla bozguna uğrattılar. 2. Ordu da, batıya doğru ilerlemesine duraklamadan devam etti. Süvarilerimiz, düşman gerilerinde bazen yaya muharebeler vererek, fakat çok defa kılıç çekerek, dört nala hücumla kalkıyor ve

düşman safları arasında ölüm saçıyordu. 29 Ağustos 1922 günü 1. Ordu, Çalköy Aslıhanlar üzerinden Dumlupınar'a gitmek isteyen beş düşman tümenini yakaladı ve güneyden taarruza başladı. Bir tümenimiz, Aslıhanlar civarında iki Yunan tümenine rastlayınca hemen taarruza geçerek Dumlupınar yolunu kapattı. Bu günkü harekatta düşmanın beş tümeninin Dumlupınar veya Kütahya istikametlerinde çekilmeleri önlenmişti. Çok sarp olan Murat Dağı kuzeyindeki Kızıldağ Deresi hariç, düşman kuvveti her yönden kuşatılmış bir durumdaydı. 30 Ağustos 1922 tarihindeki harekatta artık, bu düşmanın yok edilmesinden başka bir şey kalmamıştı. Kesin sonuca çabuk ulaşabilmek için Başkomutan, bütün topçuların imkan nisbetinde yakından ve hatta açık mevzilerden ateş etmelerini emretti. Düşman, bu ateş çemberinin ve ümitsizliğin yarattığı şaşkınlık içinde, her yöne baş vuruyor, fakat her yandan ateşle karşılanıyordu. Bir süre sonra Türk piyadesi süngü hücumuna kalktı ve süngü ile kesin sonucu aldı. 30 Ağustos 1922 tarihinde düşmanın beş tümeninin yok edilmesi veya esir alınmasını sağlayan Dumlupınar Meydan Muharebesi'ni Başkomutan Mustafa Kemal Paşa bizzat ve çok yakından sevk ve idare ettiğinden, bu muharebe tarihe 30 Ağustos Başkomutan Meydan Muharebesi olarak geçmiştir.

Türk ordusu, Başkomutan Meydan Muharebesi ile dünya harp tarihinde sayısı pek fazla olmayan imha muharebelerinin en başarılı örneklerinden birini kazanmıştır. 30 Ağustos Zaferi, Türk milletinin taarruz gücünün sönmediğini ve çürümüş bir idareden kurtulan sağlam bir milletin varlığını ortaya koymuştur.

TÖV

İSLAM'DA İNSAN MODELİ

Prof. Dr. Mustafa ERDEM

Dünyadaki bütün dini, siyasi ve sosyal sistemlerin kendi prensiplerini devam ettirecek bir modeli bulunmaktadır. Bu sistemlerin asıl unsuru olan insanlar, inançlarını, düşüncelerini, siyasal ve sosyal yaşantılarını bu modele göre şekillendirmek durumundadır. En son ve mütekamil din olan İslam'ın da diğerlerinden farklı olarak önerdiği, tesis etmek istediği bir insan modeli vardır ki, bu onun diğer dinler arasında kendine özgü özelliğini göstermektedir. Bu durumda insanın kimliğini ve İslam'ın ne olduğunu ifade ederek, İslam'ın insandan istediği ölçüleri açıklamak yerinde olacaktır.

İnsan, zaman, mekan ve ömür bağları ile sınırlandırılmış, diğer canlılar gibi ölümlü bir varlıktır. Ancak diğer canlılardan ayrı olarak insan; kendisini yaratan varlık olarak Allah'ı, Allah-insan ilişkilerinde çok önemli bir görev ifa eden Peygamberleri, kendi yakınlarından başlamak üzere bütün insanları sevebilen, toplum içinde yaşayarak üreten ve paylaşabilen, fedakar olabilen, bunları da adalet, şahsiyet ve haysiyetle, samimi olarak yapan yüksek idrak ve ince zevk sahibi, akıllı bir canlıdır.

İslam ise, her türlü beşeri etkenlerden uzak, tamamen Allah'ın isteği üzerine; prensipleri Kur'an-ı Kerim'de bulunan, Hz. Muhammed (s.a.v.)'in şahsında insanların akıl, kalp ve davranışlarını şekillendiren ilahi mesajdır. İnsanüstü özellikler taşıyan, özü, şekli, evsafi ve muhtevası Allah tarafından belirlenen bu mesajın oluşumunda insan iradesi söz konusu olmamakta, o, sadece davranışlarını ona uydurmakla yükümlü bulunmaktadır. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de: "Allah ve Resulü, bir işte hüküm verdiği zaman, artık inanmış bir kadın ve erkeğe, o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Kim Allah'a ve Resulüne karşı gelirse, apacık bir sapıklığa düş-

müş olur" (Ahzap, 36) denmektedir. Bu ayet dinin iman ve muamelat ile ilgili hususlarının, esaslarının ilahi otorite tarafından tanzim edildiğini, insanların tercih haklarının bulunmadığını ifade etmektedir.

İslam'ın insanlardan uymasını istediği emir ve yasakların insan fitratına uygun olması temel prensiptir. İnsanı yoktan vareden ve onun üzerinde yegane tasarruf sahibi olan Allah; insanın ruhi ve bedeni yönden zaafılarını ve ihtiyaçlarını yakinen bilmekte ve hükümlerini bunlara uygun olacak şekilde açıklamaktadır. İnsanın icad edip geliştirdiği bir makının özellik ve fonksiyonlarını iyi bir şekilde bilmesi ne kadar tabii ise, Allah'ın insanı tanınması bundan daha da tabiidir. Bu açıdan bakıldığında, dini hükümlerin insanın ihtiyaçlarına uygun olarak tanzim edilmiş olduğunu ve tatbikinin insana görünen, görünmeyen çeşitli yararlar sağlayacağını düşünmek gerekmektedir.

İslam'da insan konusunun, insan-Allah, insan-şahıs, insan-toplum ilişkileri şeklinde üç ana kategoride ele alınmasında yarar vardır. Çünkü insan Allah'ın yarattığı, davranışlardan sorumlu ve insanlarla beraber olan, onlarla çeşitli sosyal faaliyet içerisinde bulunan bir varlık olma özelliğiyle her üç konunun da ortak unsurudur.

a) Allah-İnsan İlişkisi

Bir bütün olarak, Kur'an-ı Kerim, Allah'ın insanlara gönderdiği ilahi bir kitap olması hasebiyle, bir çok ayette, insanların kendisine karşı davranışlarını düzenleyen bilgileri muhtevidir. Bunların hepsine bir örnek teşkil etmesi ve kendi içinde bir bütünlük arzemesi bakımından, Bakara suresi 21-25. ayetlerinin mealini vermek uygun olacaktır.

"Ey insanlar, sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize kulluk edin ki, (Allah'ın azabından) korunasınız.

O (Rabb) ki yeri, sizin için döşek, göğü de bina yaptı. Gökten su indirdi, onunla size rızık olarak çeşitli ürünler çıkardı. Öyleyse siz de, bile bile Allah'a eşler koşmayın. Eğer kulumuz (Muhammed)'e indirdiğimizden şüphe içinde iseniz, haydi onun gibi bir sure getirin, Allah'tan başka bütün şahitlerinizi (yardımcılarınızı) da çağırın; eğer doğru iseniz (bunu yapın). Yok eğer yapamadınızsa, ki asla yapamayacaksınız, o halde yakıtı insanlar ve taşlar olan inkarcılar için hazırlanmış ateşten sakının. İnanıp yararlı işler yapanlara altlarından ırmaklar akan cennetlerin kendilerine ait olduğunu müjdele. Onlardaki herhangi bir meyveden rızıklandırıldıklarında: "Bu daha önce de rızıklandırıldığımız şeydir" derler. Onlara, o (dedikleri)'ne benzer verilmiştir. Onlar için orada tertemiz eşler de vardır ve onlar orada ebedi kalacaklardır."

Bu ayetler, kulun Allah karşısındaki konumunu, yükümlülüklerini ve itaat etmesi karşılığında kavuşacağı nimetleri, şayet isyan ederse katlanmak zorunda kalacağı azabı haber vermektedir.

b) İnsanın Şahsi Sorumlulukları

İslam'a göre insan, kendisinin ilahi bir takdir neticesi dünyaya geldiğini kabullenmesi gerekmektedir. Erkek

veya kadın, Türk veya Arap (v.s.) olmak, şu veya bu zaman diliminde yaşamak gibi seçme şansına sahip değildir. Ancak o, hangi zaman diliminde, hangi toplum içinde ve hangi cinsiyette dünyaya gelmiş ise bu halini İslam'ın prensiplerine göre uyarlamakla yükümlüdür. Çünkü İslam, kendisi ile ilgili bilgilerin insana ulaşmasından sonra onu, yükümlü kabul etmektedir. Dolayısıyla İslam'ı anlayıp kabullenebilecek bir yaşa gelmiş ve onun emir ve yasaklarına muhatap olmuş bir insanın ferdi sorumluluğu sözkonusudur. Bu durumda insan, maddi ve manevi yönden kendini kontrol etmek, yaratılış hikmetine uygun bir şekilde yaşamak zorundadır. Dinin kendisini ilgilendiren kısımlarına uygun davranışlar sergilerken, şahsi sorumluluğu altındakilere de bunun uygulanmasının imkanlarını hazırlamalıdır. Çünkü insan yaratıldıktan sonra daima kontrole tabi tutulan (Tank, 4) bir varlık olarak başıboş bırakılmamıştır. Nitekim Kur'an'da geçen, "İnsan, kendisinin başıboş bırakılacağını mı sanır!" (Kıyamet, 36) ayetiyle onun davranışlarında ölçülü olmasına dikkat çekilmiştir. Ayrıca dünyada iken ahiretle ilgili değerlendirmelere temel teşkil edecek fiil ve düşüncelerin sahibi olan insanın, hidayet veya sapıklık konusunda kendisinin etkili olacağını, aklını ve imkanlarını yerinde kullanması gerektiğini bilmesi ve kendi elleriyle kendisini tehlikeye

atmaması istenmektedir (Bakara, 195). Bu meyanda Kur'an Allah'ın insanlara bazı şeyleri haram, bazılarını da helal kıldığını, haram olan şeylerin, temelde pis şeyler olması hasebiyle çeşitli yönlerden insan sağlığına zararlı olduğunu, insanların emre itaat esprisinde bunlardan kaçınarak sağlıklarını korumalarını da haber vermektedir. Çünkü İslam inancına göre insan ahirette, sağlığından da sorgulanacaktır. Dolayısıyla bu konuda da azami hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir.

c) İnsan Toplum İlişkileri

İslam'ın temel hedef; ideal insan yetiştirmek ve böylece fertten başlayarak toplumu ıslah etmektir. Toplumların fertlerden oluştuğu realitesi, öncelikle kişilerin istenen vasıflara uygun davranış ve düşüncelere sahip olmasını zaruri kılmaktadır. İslam'ın şahıs olarak insandan istediği temel prensipler, genel olarak toplumun ihtiyaç duyduğu değer ölçüleridir. Bunların hepsi, dolayısıyla biri birini etkilemektedirler ve fert olarak insandan istenmektedir.

1. Doğruluk ve doğruyu aramak,
2. Cehaletten kaçmak ve ilme yönelmek,
3. Hoşgörülü olmak,
4. Adalet.

Bu dört prensip bir bütün olarak ele alındığında, aralarında çok sıkı bir ilişkinin olduğu görülecektir. Kur'an-ı Kerim, Hz. Peygambere "Emrolunduğun gibi dosdoğru ol" (Hud, 112) şeklinde emrederken, onun sünnetine uyan insanları da aynı kapsama almıştır. Nelerin doğru olduğunu veya daha geniş bir anlamda doğrunun ne olduğunu bilmek zorunda olan insan, bilmediklerini öğrenmeye gayret edecektir. "Hikmet mü'minin yitiğidir" prensibinden hareketle insan bilmediklerini öğrenmek için çaba sarfedecek, "iki günü eşit olan ziyandadır" prensibine göre bilgisine hergün yenilerini ekleyecektir. Böylece davranışla-

rını taklitden çok, bilinçli olarak yapmaya doğru yönlendirmiş olacaktır. Zaten alim ile cahil arasında belli bir farkın bulunduğunu Kur'an bize bildirmiş (Zümer, 9) ve dinin ilk emrinin "oku" olduğunu belirtmiştir (Alak, 1).

İnsanların yaratılış gereği birtakım farklılıklar göstermesi tabiidir. Her insanın kendine özgü özellikleri vardır. Dolayısıyla herkesin aynı şeyleri kabullenmesini beklemek, herkesin aynı şeylerle inanmasını istemek yanlış olacağı gibi, herkesin algılama kabiliyeti, akli yeteneği aynı değildir. Bunun için yüce Allah "dinde zorlama yoktur" (Bakara, 256) hükmüyle insanların seçimlerini serbest yapması gerektiğini haber vermiş, insanlar arası ilişkilerde hoşgörü prensibinin benimsenmesini istemiştir (Araf, 199). Davranışlarda ölçülü olmak, bir insan için vazgeçilmez bir temel prensip olmalıdır.

Hem iyilikle kötülük bir olmaz. Sen kötülüğü en güzel olan iyilikle önle. O vakit bir de bakarsın ki seninle arasında bir düşmanlık bulunan ya-kın bir dost olmuştur (Fussilet, 34).

Sevgi ve yergide ölçü kadar hü-kümde de ölçü şarttır. Şahsi prob-lemler adaleti etkilememelidir. Nite-kim Kur'an'da: "Bir topluluğa olan ki-niniz sizi adaletsizliğe götürmesin..." (Maide, 8) buyrulurken adaletin nefsi hesaplaşmanın üstünde tutulması istenmiştir. Ayrıca akrabalık vs. gibi yakınlıkların adaletle yansımaması İslam'ın hedeflediği sosyal dengenin bir başka şartıdır. "Söz sahibi olduğun zaman davacı veya davalı akrabanız bile olsa, adaletten ayrılmayın" (En'am, 152) emri İslam'ın bu konu-daki hassasiyetini göstermektedir.

Bu genel prensiplerin yanında İslam, toplumun bir ferdi olan insandan bazı ahlaki kurallara uymasını da istemektedir. Bu kurallar, insanlar arası ilişkilerde kaynaşmayı ve devamlılığı, huzur ve barışı sağlama-ya yöneliktir. İnsanın kendi başına yaşamadığını hatırlatan bu ölçülerde, yardımlaşma yolları öğretilmektedir. Ayrıca insanın şahıs olarak ele alındığında kendisini diğer insanlardan üstün gösterecek her hangi bir sebep olmadığı, herkesin kullukta eşit şart ve şansa sahip olduğu belirtilmektedir. Gurur, kibir, egoizm gibi hastalıkların kişiyi hem Allah hem de insanlar katında küçük düşürdüğüne işaret edilmektedir.

İslam'da insanın ölümlü bir varlık olduğu hatırlatılarak aşırı hırstan uzak durması istenmiş, Yahudiler bu davranışları yüzünden ayıplanmışlardır (Bakara, 96). Kur'an'da dünya hayatında elde ettikleri bazı imkanlar sebebiyle aşırılığa kaçan insanlara, geçmiş toplumlardan örnekler verilerek akıbetlerinin nasıl olduğu duyurulmakta: "Yeryüzünde kibir ve azametle yürüme. Çünkü sen asla yeri yaramazsın ve boyca da dağlara erişemezsin" (İsra, 37) buyrulurak haddini bilmesi istenmektedir.

Toplumdaki sosyal dengeyi çeşitli hükümlerle tesis etmeye çalışan İslam, insanlara ahlaki bir kural olarak yardımlaşmayı tavsiye etmiş ve onları bu konuda teşvik etmiştir. Aşırı lüks ve israftan sakınmaları tavsiye edilen insanların yardımlaşmada cimrileşmemeleri istenmiş (İsra, 100), hatta, en çok sevdikleri şeyleri vermeleri, iyiliğe ermeleri, sevaba kavuşmaları için bir ölçü olarak gösterilmiştir (Al-i İmran, 92). Başkalarını iyiliğe, hayra, yardımlaşmaya teşvik eden kimselerin bu konuda kendilerini unutmamalarını, önce kendilerinden başlayarak örnek olmalarını hatırlatmıştır (Bakara, 44).

İslam'ın önerdiği insan modelinde ahlaki kurallar en ufak noktalara kadar inmekte, en ince ayrıntılara önem verilmektedir. Özellikle sosyal yapıdaki bütünlüğü sağlamaya yönelik prensipler, geçmiş toplumların çökmesinde etkili olan amiller ol-

makla birlikte, günümüz toplumunun ihtiyaç duyduğu ahlaki ve dini değerleri oluşturmaktadır.

İnsanlar arası ilişkileri tahrip eden ve toplumsal barışı etkileyen gıybet, tecessüs (ayıp arama), fitneye sebep olma gibi hususlar Kur'an'da şiddetle yasaklanmıştır. Kişilerin her duydukları habere, aslını araştırmadan itibar etmemeleri istenmekte, aksi halde telafisinde geç kalınmış problemlerin doğabileceği haber verilmektedir (Hucurat, 6). Kur'an'da zannın çoğu günah sayılmış, tecessüs yasaklanmış ve gıybet "ölü kardeşin etinin yenmesi" olarak nitelenmiştir (Hucurat, 12).

İslam'ın model insan olarak tanımladığı Müslüman, elinden ve dilinden başkasının emin olduğu kimse-dir. O, başkasının namusuna göz dikmez, fuhuş yapmaz, hayasızlıktan yüz çevirir. Ve o bilir ki zina toplumda ahlaki çöküntünün başlıca sebebidir. Kendisine haram olan herkes onun emanetine verilmiş olması hasabiyle o, emanete ihanet etmeyen insan olmak durumundadır. Gizli açık her türlü hayasızlıktan ve zinadan uzak durmak mecburiyetindedir. Ayrıca zina-ya sebebiyet verecek her şeyden de kaçınmak durumundadır. O, günümüzde neredeyse meşruiyet kazanan ve çeşitli basın-yayın organlarında teşhir imkanı bulan bu tür şeylerin toplumun ahlakıyatının çöküşüne sebep olduğunu düşünmektedir.

Bütün bunlar, İslam'ın model olarak takdim ettiği insanın vasıflarını göstermektedir. Müslüman insan, kendisini yoktan vareden Allah'ını tanıyan, O'nun koyduğu yasaklara uyan ve emirlerini yerine getiren insandır. O, toplumda kendisi gibi diğer insanların da hak ve hürriyetleri olduğunun farkında, bunları ihlal edecek davranışlardan kaçınmanın şuurundadır. TOD

Bu makale, *İslam'da İnsan Modeli ve Hz. Peygamber Örneği* (Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları Ankara 1995)

3 AYLAR

Recep — Şaban — Ramazan

Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de *"Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım"* buyurarak; insanoğlunun yaratılış gayesini beyan etmiştir. İnanan her insan da bu gaye doğrultusunda hayatını sürdürme gayreti içindedir.

Bu gayret içerisindeki insanın hayatın her devresinde, ideal manada bu çabayı sürdürmesi bazen güç olabilmektedir. Dünya meşgaleleri zaman zaman insana yaratılış gayesini unutturabilmekte, aldatabilmektedir. Yüce Allah bizi bu konuda; *"Sakin sizi dünya hayatı aldatmasın!"* diye uyarmaktadır.

Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.) de *"Hesaba çekilmekten önce kendinizi hesaba çekiniz"* buyurmuştur.

Bu sebeple insanın zaman zaman nefis muhasebesi yapması, hayatını kritik etmesi, kısaca kendisiyle hesaplaşması, yaptığı hatalar dolayısıyla tevbe etmesi; bu yolda yapılabilecek en güzel hareketlerden biri olacaktır. Cenabı Hak Zümer Suresinde *"Rabbimize yönelin, size azap gelip çatmadan evvel O'na teslim olun"* buyurmaktadır.

Bunu yaparken vesilelere muraat etmek faydalı bir harekettir. İşte içinde bulunduğumuz üç aylar da insanın yaratılış gayesini hatırlaması

için güzel bir vesiledir. "Üç aylar" diye adlandırılan Recep, Şaban ve Ramazan ayları Rabbimizin bize lütfettiği rahmet aylarıdır. Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)'in *"Allah'ım hakkımızda Recep ve Şaban'ı mübarek kıl ve bizi Ramazan'a erıştır"* diye dua ettiği bu aylar; bizlerin kendisini yenilemesine, hataların görülmesine, Allah için iyi bir kul, Peygamber için iyi bir ümmet, insanlık için de mükemmel bir fert olunmasına fırsat veren bir rahmet vesilesidir.

Hayatın türlü sıkıntıları ile bunalan ruhumuzu, bu ayları ganimet bilerek, hakkıyla değerlendirerek yenileme imkanı bulabiliriz.

Yine bu mübarek ayların içerisinde de bizim yenilenmemize, hayatımızı yeniden tahlil etmemize imkan sağlayacak Regaip, Miraç, Berat ve Kadir geceleri bulunmaktadır.

Bu mübarek gece ve ayların değerlendirilmesinden doğacak feyizle kendimizi iyiye ve güzele yönlendirmemiz çok daha kolay olacaktır. Bu sayede insani özellikleri ön plana çıkararak, irademizi daha kolay kontrol altına alabiliriz.

Bu mübarek ayların değerlendirilmesiyle, bu aylarda alınacak şevk, heyecan ve coşku insanları uzun vadede güzelliklere tebdil edecek ve güzel insanların çoğalmasına vesile olacaktır. Çevresine ışık saçan bu güzel insanlar da varlıklarıyla toplumu aydınlatacak, toplumda birer örnek olacaklardır. İslâm da insandan güzel ahlâk sahibi ve çevresini aydınlatan birer fert olmasını istemektedir.

Her Müslüman bir ışık kaynağı, sevgi ve hoşgörünün sembolüdür; ya da olmalıdır. Bu insanlık için de ulaşılması gereken bir hedeftir. Ancak bu hedefe doğru yol alırken insan zaman zaman yanlışlıklar ve sapmalara uğrayabilir. Ama önemli olan Yüce

Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)'in de *"İnsanoğlunun her biri hata edicidir. Ancak hata edenlerin en hayırlısı tevbe edenlerdir"* şeklinde buyurduğu gibi bu hataların farkına varıp doğruyu bulmasıdır. İşte bu üç aylar ve içinde bulunan mübarek geceler de insanların hatalarından dönmesi, güzelliklere ulaşması, gerçeklerin farkına varması için bir vesile ve büyük bir fırsattır.

Milletimiz tarafından asırlardır "kandil geceleri" tabir edilen ve büyük bir coşkuyla ihya edilen bu geceleri kısaca özetlemek faydalı olacaktır:

REGAİP GECESİ

Recep ayının ilk Cuma gecesine Regaip gecesi denir. "Regaip" rağbet olunan, bol ihsan ve değerli hediyeler demektir. "Regaip Gecesi" de; kendisinde yapılan ibadetlere büyük ve çok sevaplar verilmesi umulan gecedir.

Allah'ın sonsuz rahmet ve kereminin bol bol tecelli ettiği bu geceyi ibadetle geçirmek, tevbe ve dua etmek bunalmış gönüllerin berraklaşmasına vesile olacaktır.

MİRAC GECESİ

Hz. Peygamber (s.a.v.)'in sema-ya yükselerek Rabb'i ile baş başa görüşme şerefine nail olduğu Recep ayının 27. gecesi Mirac gecesidir.

Mirac; Yüce Allah'a yakınlık makamının en üstünüdür.

Mirac Kandili; İlâhi rahmetin, mağfiretin, feyiz ve bereketin coşup taşıdığı, güzellik ve sırlarla dolu muhteşem bir gecedir. Bu gece de Müslümanların ilâhi feyizden çokca istifade ettikleri bir gecedir.

BERAT GECESİ

Şaban ayının ondördüncü gününü, onbeşinci güne bağlayan geceye Berat gecesi denir.

"Berat" beraet kelimesinin kısaltılmışı olup, borçtan, hastalıktan suçtan ve cezadan kurtulmak manasına gelir. Berat gecesi de, mü-

minlerin günahlarından kurtulmalarına ve arınmalarına vesile olması itibarıyla Nişan ve Ferman gecesi anlamını taşır.

Berat gecesi, duaların geri çevirilmeyeceği beş gecedен birisidir.

KADİR GECESİ

Kadir; Şeref, azamet, hüküm, kazâ ve takdir manalarına gelir.

Kadir Gecesi: Her hikmetli işin, muhkem emirlerin ayırtıldığı bir gece demektir. Cereyan edecek bir yıllık vukuât rızık, amel, ecel, vesaire hakkındaki ilâhi takdir ve kazâ, Kadir Gecesinde vazifeli meleklerle tebliğ edilir.

Kadir Gecesi Müslümanlara Yüce Allah'ın büyük bir ihsanıdır. Peygamber Efendimiz Ramazan ayının yaklaşması münasebetiyle irad buyurduğu bir hutbede "Öyle bir ay ki, içinde, bin aydan daha hayırlı olan Kadir gecesi var" demesi, bu gecenin ne kadar önemli olduğunu bizlere göstermektedir.

Ramazan ayı içerisinde yer alan Kadir Gecesini bin aydan daha hayırlı yapan özelliğinin başında Kur'an-ı Kerim'in bu gecede indirilmiş olmasıdır. Bu olay Kur'an-ı Kerim'de şöyle zikredilmektedir. *"Gerçekten biz onu (Kur'an'ı) Kadir gecesinde indirdik."* TDV

İMAM ŞAFİİ

Şafii mezhebinin kurucusu

Hicri 150 senesinde Filistin'in Gazze şehrinde doğdu. İmam Şafii'nin adı Muhammed b. İdris'tir. İmam Şafii'nin babası Kureyş kabilesine mensup olup, Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in dedelerinden Haşim'in kardeşi Muttalip oğullarına dayanır. İmam Şafii'nin annesi Yemenli Ezd kabilesindendir. Oğlunun yetişip olgunlaşmasında onun büyük bir payı vardır. Şafii'den nakledilen müteaddit rivayetler gösteriyor ki, babası, o henüz küçükken vefat etmiştir. Şerefli ne-sebi zayı olmasın diye annesi onu alıp Mekke'ye götürmüştür.

Gençliği ve Yetiştirilmesi

İmam Şafii, yoksul bir aileden yetişti. Şafii küçük yaşta Kur'an-ı Kerim'i ezberledi. Kur'an-ı Kerim'i ezberledikten sonra Hz. Peygamber'in hadislerini ezberlemeye koyuldu. Bunları ezberlemeye çok meraklıydı. Muhaddisleri dinler ve bir işitişte hadis ezberlerdi. Sonra hadisi bazen levhalara, bazen deri üzerine yazardı. Divana giderek yazmak için arkası yazılmamış kağıtları alırdı. Diğer taraftan Arap lisanını tehdit eden bozuk Arapçadan ve onun kötü tesirinden uzak kalıp kurtulmak ve kırsal kesimlerde korunan fasih Arapça'yı düzgün ve mükemmel bir şekilde öğrenmek için çölde Huzeyl kabilesinin arasında 10 yıl kadar yaşadı. Bu konuda kendisi şöyle der: "Ben Mekke'den çıktım. Çölde Huzeyl

kabilesi arasında kaldım. Onların dilini, şivesini öğrendim. Onların adetlerini aldım. Huzeyl kabilesi Arapların en fasihi idi. Onların arasında yaşadığımdan onlarla göçer konardım, nereye gitseler giderdim. Mekke'ye dönünce şiir söylemeye başladım, edebiyat ve hikayeler bilirdim". Şafii 10 yıl süren çöl hayatında atıcılığı öğrendi, mükemmel ok atardı.

Şafii Mekke'de iken oradaki fakahadan ve muhaddislerden okuyup ilim aldı. Fıkıh tahsil etti ve ilimde yüksek mertebeye ulaştı. Hatta Müslim b. Halit Zenci ona fetva vermesi için izin verdi.

Onun ilim tahsilindeki gayreti, Mekke'nin sınırlarını aşmış ve bu şehrin ötelere doğru uzanmaya başlamıştı. Bu arada Medine'nin İmamı Malik İbnü Enes'in adı Şafii'ye ulaşmıştı. Zira bu imamın adı o derece yayılmıştı ki, gelip gidenler hep onu zikrediyorlardı. Şafii ondan ilim tahsil etmeye yöneldi ve bu yüzden Medine'ye gitmek istedi. Fakat o Medine'ye İmam Malik'in ilminden bihaber bomboş gitmek istemiyordu. Mekke'de bir adamdan Muvatta'ı emanet aldı. Onu okudu. Hatta rivayetler onu ezberlediğini söyler. Muvatta'ı okuması ve ezberlemesi, onun hicret yurdunun imamı olan Malik'e gitme şevkini artırdı. Onun sayesinde Malik'in fıkhiyle ünsiyet hasıl etti, Hz. Peygamber'den rivayet ettiği hadisleri öğrendi.

İmam Şafii, Mekke valisinden bir tavsiye mektubu alarak İmam Malik'e gitti. Bundan sonra Şafii'nin hayatı büsbütün fıkha yöneldi. Malik onu görünce, ferasetiyle onun uyanık bir genç olduğunu sezdi.

Şafii, Malik'in Muvatta'ını rivayete ehliyet kazandıktan sonra ondan fıkıh almaya, onun fetva verdiği meseleleri öğrenmeye devam etti. 179 senesinde bu büyük imamın ölümüne kadar ondan ders aldı. Şafii o zaman ömrünün baharında, gençliğin en olgun çağında idi.

Şafii, İmam Malik'ten ilim öğrenmekle beraber, zaman zaman onun derslerine ara veriyor, İslam ülkelerine seyahatler yapıyordu. Bu seyahatlerinde her zeki yolcu gibi insanların ahvalini, tarihini öğreniyor, içtimai olayları inceleme fırsatı buluyordu. Bu arada Mekke'ye gidiyor, annesini ziyaret ediyor, onun öğütlerini dinliyor, duasını alıyordu. Çünkü o bilgili, anlayışlı, güzel düşünceli, asil bir kadındı. Şafii'nin İmam Malik'in dersine devam etmesi, onun seyahatlerine, şahsi inceleme ve araştırmalarda bulunmasına bir engel teşkil etmiyordu.

İmam Malik vefat edince, Şafii ilimden yeteri kadar nasibini aldığına kani oldu. O vakte kadar fakir idi. Kendisine kazanç sağlayacak, ihtiyaçlarını karşılayacak bir şey düşündü. Hayatını kazanmak için bir iş aradı. Bu sırada Yemen Valisi Hicaz'a gelmişti. Kureyşten bazıları ona Şafii'yi beraberinde

Yemen'e götürmesini söylediler. Vali bunu uygun bularak Şafii'yi beraberinde götürdü.

Şafii Nevran'da işe başladı. Orada adalet bayrağını açarak hakkaniyet üzere iş gördü. Şafii'nin mevhibelere, tecrübeleri, zekası, bilgisi, soyunun asaleti kendini gösterdi. Adil, seçkin bir adam olarak namı her tarafa yayıldı. Mekke vadisinde adı dillere destan oldu.

İmam Şafii görevini sürdürürken Yemen'e zalim, gaddar bir vali geldi. Şafii onun zulmünün idaresi altındakilere uzanmasına mani oluyordu. Şafii, ulemanın ellerinde çok iyi kullanmasını bildikleri keskin bir kılıç olan tenkid vasıtasıyla bu valiyi uyarmaya çalıştı, onu hırpaladı. Fakat Şafii'nin, zulmüne karşı koyduğu bu valiyi tenkid ederek onu böyle hırpalaması, valiyi kendi aleyhine harekete geçirdi. Vali ona kin bağlayarak hakkında iftiralar uydurdu.

Abbassiler, karşılarında en kuvvetli düşman olarak Hz. Ali'nin soyundan gelenleri görüyorlardı. Bu nedenle herhangi bir valinin Hz. Ali (r.a.) soyundan gelenlere karşı iyi davrandığını tespit ettiklerinde derhal onu ya azlediyor, ya muhakemeye çekiyor, ya da öldürüyorlardı.

Söz konusu zalim vali de Abbassileri bu zayıf noktalarından vur-

mayı başardı. Şafii'yi Hz. Ali (r.a.) soyundan gelenlerin taraftarı olmakla itham etti ve Halife Harun Reşid'e mektup yazarak şikayet etti. Aslında Şafii'nin Hz. Ali (r.a.) soyundan gelenlere karşı sevgi beslediği herkesçe biliniyordu. Fakat onun bu sevgisi kendisini Şiilik propagandasına ve onların iktidara gelmesi için bir girişimde bulunmaya sevk edecek durumda değildi. Harun Reşit'in huzuruna çıkarılan Şafii hüccetinin kuvveti ve Hanefi fakih Muhammed b. Hasan Şeybani'nin şehadeti sayesinde kurtuldu.

Bu olay İmam Şafii'nin memuriyetten el çekmesine ve tekrar kendini ilme vermesine sebep oldu. Okudu, okuttu; ders aldı, ders verdi. İnsanlar için fıkıhta ebedi eserini meydana getirdi. Bağdat'ta Muhammed b. Hasan'ın evinde misafir olarak kalıyordu. Onun eserlerini bizzat kendinden okudu. Şafii Irak fikhini öğrenmeye başladı. İmam Muhammed'in kitaplarını okudu, ondan ilim aldı. Böylece Hicaz fikhini ile Irak fikhini ondan birleşmiş ve çağın en büyük fakihlerinden ders almış oldu. Bu sayede, fıkıh ilminin kurallarını tespit edecek kadar yüksek bir mertebeye ulaştı.

Şafii Mekke'ye döndü ve Mekke'de Harem-i Şerif'te ders ver-

meye başladı. Hac mevsimi gelince nice büyük alimler onunla görüşür, onu dinlerlerdi. İşte bu esnada Ahmed b. Hanbel de onunla görüştü. Artık Şafii'nin şahsiyeti yepyeni bir fıkıhla ortaya çıkmıştı. Bu, ne yalnız Medine ehlinin fikhini idi, ne de yalnız Irak ehlinin fikhini. Belki de her ikisinden de alınmış yeni bir fıkıh ki; kitap ve sünnet ilminin olgunlaştırdığı, Arapçayı ve insanların ahvalını iyi bilmenin perçinlediği, kıyas ve re'yin geliştirdiği parlak bir aklın hulasesidir. Kendisiyle görüşen alimler, onda nev'i şahsına münhasır yeppeyi bir alim tipi görürlerdi. İmam Şafii, bu dönemde yaptığı seyahetlerde asrında yaşayan alimlerin görüşlerine vakıf olmuş, onları incelemiş, rivayet ettikleri hadislerin çoğunu toplamıştı.

İmam Şafii, h. 195 senesinde tekrar Bağdat'a döner. Bu ikinci gelişinde, artık o Irak ve Hicaz fikh ekollerini derinlemesine incelemiş, fıkıhta kendi usulünü ortaya koymuş olarak talebe yetiştirmeye başladı. Hicri 198 yılında Mısır'a gitti ve 204 yılında orada vefat etti. Vefat ettiği zaman elli dört yaşında idi. Mısır'da kaldığı müddetçe tecrübeleri ve yeni muhitin şartları ışığında eski bilgilerini yeniden etüt etmeye başladı. Bazı görüşlerinden vazgeçti, yenilerini ortaya koydu. Böylece onun rücu ettiği eski görüşleri ile yeni görüşlerinden oluşan "mezheb-i kadim"i ve "mezheb-i cedid"i teşekkül etmiş oldu. O hicri 204 yılında Mısır'da vefat ettiği zaman arkasında zengin bir fıkıh hazinesi ve kalabalık bir talebe topluluğu bıraktı. Mekke, Bağdat ve Mısır'da yetiştirdiği seçkin talebeleri onun eserlerini okuttular, görüşlerini ve diğer fakihlerle olan ihtilaflarını naklettiler. İşte bu öğrencilerin gittikçe genişleyen ders halkaları neticesinde Şafii mezhebi ortaya çıkmış oldu.

TDV

Prostat Hastalığı ve Tedavisi

Türkiye Diyanet Vakfı 29 Mayıs Hastanesi tarafından hazırlanmıştır

*50 yaş üstü
erkeklerde görülen
prostat büyümesi,
artık lazer ışınları ile
eritilmektedir.*

*Prostat beziinde
ilerleyen yaşlarda
ortaya çıkan ve
sık sık idrara çıkma,
kesik kesik idrar yapma,
idrara yaparken zorlanma
gibi belirtilere yol açan
prostat büyümesi
greenlight teknolojisi ile
lazer ışınları sayesinde
buharlaştırılarak
eritilmektedir.*

Prostat, idrar yolunda mesane ile dış idrar kanalı arasına yerleşmiş bir organdır. Normal bir prostatın ağırlığı 18-20 gram civarındadır. Büyümüş bir prostatta bu ağırlık 10-15 kata varan oranlarda artabilir.

40 yaşını aşan erkeklerde vücuttaki hormonal değişikliklere bağlı olarak prostat içinde Adenom adı verilen bir doku gelişmeye başlar. Prostat büyümesi ya da tıbbi terimi ile Bening Prostat Hiperplazisi (BPH), yani prostatın kanser olmayan büyümesi olarak isimlendirilen bu durum aslında hemen tüm erkeklerde meydana gelirse de erkeklerin ancak 1/3'ünde tedavi gerektirecek ölçüde tıkanıklığa yol açar.

İdrar kanalının adenom tarafından sıkıştırılarak tıkanması ile hastada:

- Sık idrara çıkmak
- Zor idrar yapmak
- İdrara başlarken beklemek
- Geceleri idrara çıkmak
- Mesanenin tam boşalmadığını hissetmek
- İdrarı kesik kesik yapmak
- İdrar yaptıktan kısa bir süre sonra tekrar idrar hissi duymak
- Ani idrar sıkışmaları hissetmek, bazen idrarı tutamamak

gibi belirtiler ortaya çıkar ve bu belirtilerin şiddeti giderek artar.

İdrar kanalı tıkanmış bir hasta tedavide gecikirse iki önemli sonuç ortaya çıkar:

1- Mesane adalesi kasılma özelliğini yitirmeye başlar, mesane içindeki idrar tamamen boşalamaz ve geride kalan idrar enfeksiyonlar (iltihaplanmalar) için çok uygun bir ortam oluşturur.

2- İdrar yaptıktan sonra geride kalan idrar miktarı arttıkça mesane duvarında içi idrar dolu küçük kesecikler (divertiküller) oluşmaya başlar. Mesane adalesi özelliğini tamamen yitirir, böbreklerde oluşup mesaneye inen idrar mesanenin dolu olması nedeni ile ureterlerde, daha sonra da böbrek içinde birikir ve sonuçta kronik böbrek yetmezliği adı verilen durum ortaya çıkar.

Prostat büyümesinde tedavi gerektiren durum prostatın büyümüş olması değil, büyümüş olan prostatın idrar kanalını tıkaması ve bunun da ciddi şikayetlere yol açmasıdır.

Genelde tüm erkeklerde prostat büyümesine yol açan hücresel değişiklikler meydana gelir, ama erkeklerin ancak 1/3'ünde hayatlarının bir döneminde bu nedenle tedavi gereksinimi duyacak kadar sorun yaşarlar.

TEDAVİ SEÇENEKLERİ

Prostat kanseri de prostat büyümesi gibi 40 yaşından sonra ortaya çıkmaya başlayan bir hastalıktır ama BHP'nin aksine kanser odakları adenom dokusu ile ilişkili değildir, gerçek prostat dokusundan kaynaklanır. Bu özelliğinden ötürü normal büyüklükteki bir prostatta, adenom nedeni ile büyümüş bir prostatta, hatta prostat büyümesi nedeni ile ameliyat geçirmiş bir prostatta kanser ortaya çıkabilir, aynı prostatta kanser ve adenom birlikte bulunabilir. Prostat büyümesi tedavisindeki

Bilgi Hattı : (0.212) 453 29 29 / 2096 - 2960 - 2962

Adres : Vatan Caddesi
İstanbul Emniyet Müdürlüğü yanı
Fatih / İstanbul

Web : www.29mayis.com.tr

mantık, büyümüş olan adenom dokusunu ortadan kaldırıp idrar kanalındaki tıkanıklığı gidermektir. Bu amaçla kullanılan 3 ana yöntem vardır:

1. İlaç Tedavileri

Adenom dokusunu tamamen ortadan kaldıracı bir ilaç tedavisi günümüzde mevcut değildir. İdrar kanalındaki tıkanıklığı azaltıcı etkisi kanıtlanmış 2 tip ilaç tedavisi halen uygulanmaktadır.

a) Adenom dokusunu küçülten ilaçlar
En fazla % 25 oranında bir küçülme sağlayabilirler.

b) Adenom dokusuna etkisi olmayan ama idrar kanalının gevşemesini ve bu sayede hastanın daha rahat idrar yapmasını sağlayan ilaçlar.

2. Cerrahi Tedavi (Prostat Ameliyatları)

Ameliyat öncesi prostat kanserini, iyi huylu prostat büyümesinden ayırt etmek gerekir. Bunun için 45 yaşından sonra yıllık ürolojik muayene ve PSA kan testi yapılması mutlak gereklidir.

Adenom dokusunu tamamen ortadan kaldıracı yöntemler prostat ameliyatlarıdır.

Bu amaçla uygulanan ameliyatlar iki ana grupta toplanır:

a) **Açık Ameliyat** : Hasta açısından en sıkıntılı, uygulayan açısından ise komplikasyonlara en açık yöntemdir.

b) **Kapalı Ameliyatlar**

TUR-P (Transuretral rezeksiyon) :

Geçmiş 40 yıl önceye dayanır. Günümüzde en sık uygulanan yöntemdir. Dış idrar kanalından özel aletlerle girilir ve büyümüş olan adenom dokusu kesilerek küçük parçalara ayrılır, yıkama yolu ile vücut dışına alınır.

Etkili bir yöntem olmakla birlikte kanama ve kan nakli riski, en az 3-4 gün hastanede yatma ve mesane yıkanması gerekliliği gibi sakıncaları vardır. Ameliyattan sonra aktif hayata dönüş süresi 3-4 haftayı bulur.

GREENLIGHT LASER TEDAVİSİ

Semptomlar hayatınızı etkilemeye başladığı zaman tedavi gereklidir. Greenlight laser işlemi (fotoselektif prostat vaporizasyonu) hastalara prostat büyümesi tedavisinde altın standart olan TURP etkinliğini minimal invaziv tedavi seçeneklerini, güvenliğini ve konforunu sunar. Greenlight laser işlemi güç-

lendirilmiş bir laser ışığı ile büyümüş prostat dokusu ameliyat esnasında buharlaştırılıp, uzaklaştırılır.

İşlem sonrası hastaların çoğunluğu birkaç saat içerisinde evine dönebilir. Ağır aktiviteler hariç birkaç gün içerisinde normal hayatlarına dönebilirler.

Greenlight prostat laser tedavisi, mesaneye sokulan endoskop (sistoskop) aleti içerisinde ince bir laser probuna verilen enerji ile prostat dokusu buharlaştırılır. İşlem hastanede veya cerrahi merkezlerde yapılır. Hastanın durum ve tercihi göre işlem genel veya spinal anestezi altında 30 ile 60 dakika içerisinde yapılır. Girişim sonrası hastaların yarısında katater ihtiyacı duyulur. Katater ihtiyacı olanlarda katater bir gün sonra çekilir.

Greenlight laser tedavisi dokuya sınırlı buharlaştırma yaptığı için daha güvenlidir. Ameliyat sonrası idrarda yanma veya az kanama olabilir. Ameliyat sonrası idrar kaçırma görülmez, cinsel fonksiyonlar korunur. Daha önce şikayetleri nedeniyle prostat ameliyatı geçiren hastalara da güvenle uygulanabilir.

TÜRKİYE DİYANET VAKFI 29 MAYIS HASTANESİ GREENLIGHT TEKNOLOJİSİ İLE PROSTAT TEDAVİSİNE BAŞLADI

Türkiye Diyanet Vakfı 1999 yılında İstanbul'da hizmete açtığı 29 Mayıs Hastanesi ile toplumun tüm kesimlerine, kaliteli, güvenilir, ekonomik sağlık hizmeti sunmaya devam ediyor. Akademik yaklaşım, ekonomik çözüm prensibi ile vermiş olduğu hizmetlerde teknolojinin en son yenilikleri uygulanmaktadır. Hastanede her türlü ameliyat ve tüm branşlarda poliklinik hizmeti verilmektedir.

Teknolojinin en son yeniliklerinden "Greenlight Teknolojisi" üroloji alanında önemli bir tedavi seçeneği olmuştur. Bu yıl Haziran ayında hastanenin getirmiş olduğu greenlight teknolojisi ile bir çok hasta sağlığına kavuşmuştur. Yüksek maliyet içeren bu teknoloji ile ekonomik hizmet üretimi sağlanarak hastaların tedavileri yapılmaktadır.

Bu teknolojiye yararlanmak isteyen prostat sorunu bulunan hastalar, öncelikle hastaneye müracaatta bulunur ve üroloji uzmanı tarafından muayene edilir. Gerekli tahlil ve tetkik yapıldıktan sonra prostat sorunu belirlenen hasta için ameliyat saati verilir. Greenlight teknolo-

jisi ile ameliyat olan hasta 3-4 saat içinde taburcu olabilir. Ancak kontrol amaçlı olarak hasta ertesi gün taburcu edilmektedir.

Türkiye Diyanet Vakfı 29 Mayıs Hastanesi, devlet memuru ve bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri, emekli sandığı mensubu emeklilerine de anlaşma hükümlerine göre hizmet vermektedir.

TDV

Şubelerimizden Faaliyetler

Kermesin açılışından bir görüntü

ŞANLIURFA

Şanlıurfa Şubemiz ve İl Müftülüğü işbirliği ile bu yıl Kutlu Doğum Haftası, bu ilimizde büyük bir heyecan ve coşku içinde değişik etkinliklerle kutlandı. Halkın yoğun ilgi gösterdiği programlar; tirit ziyafeti, şiir yarışması, kermes, hat ve ebru sergisi, kitap sergisi, konferans, konser giyecek yardımı şeklinde gerçekleşti.

• Tirit Ziyafeti

Şanlıurfa'nın en büyük camilerinden olan Mevlid-i Halil (Dergah Camii) ile Sanayi Sitesi Hz. İbrahim Camii'nde 60 bin kişiye tirit yemeği ikram edildi. Gönüllü kuruluşlar aşevinde hijyenik şartlarda pişirilen tirit yemeği, sabah namazından itibaren dağıtılmaya başlandı ve öğle namazına kadar devam etti. Halkın yoğun ilgi gösterdiği tirit yemeği için 16 büyükbaş ve 120 küçükbaş hay-

van kesildi. Tirit yemeğinde ayrıca 20 bin yufka ekmek, 600 kg. yoğurt, 500 kg. limon ve sarmısak tüketildi.

• Şiir Yarışması

Şanlıurfa İl Müftülüğü ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliği ile lise ve dengi okul öğrencileri arasında Hz. Muhammed'in Örnek Kişiliği konulu şiir yarışması düzenlendi. Yarışmaya toplam 127 şiirle iştirak edildi. Yarışma neticesinde Endüstri Meslek Lisesi'nden Adem Köse birinci oldu. Yarışmada dereceye giren öğrenciler İl Müftüsü İbrahim Duman tarafından ödüllendirildi.

• Hüsn-ü Hat ve Ebru Sergisi

Şanlıurfa din görevlilerinden İsmail Kanbaz ve Ömer Sabuncu'nun eserlerinden oluşan Hüsn-ü Hat ve Geleneksel Ebru Sergisi, Ticaret ve Sanayi Odası Sergi Salonu'nda açıldı. Vatandaşların yoğun ilgi gösterdiği serginin açılışı Şanlıurfa Valisi Şükrü Koca-

tepe tarafından yapıldı. Sergi bir hafta süreyle sanatseverlerin beğenisine sunuldu.

• Kitap Sergisi

Kutlu Doğum Haftası etkinlikleri çerçevesinde vatandaşların kitap okumalarını teşvik etmek ve ucuz kitap almalarını sağlamak amacıyla kitap sergisi açıldı. Diyanet İşleri Başkanlığı ve Diyanet Vakfı yayınlarının satışa sunulduğu kitap sergisinde hafta boyunca tüm kitaplar indirimli olarak satıldı.

• Konferanslar

Hafta münasebetiyle DSİ Konferans Salonu'nda Do-

kuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof.Dr. Nevzat Aşık tarafından "Hz. Peygamberin Örnek Kişiliği konulu konferans verildi. Halkın yoğun ilgi gösterdiği konferansa Vali Yardımcısı Ahmet Çırakoğlu, Belediye Başkanı Dr. Ahmet Fakıbbaba, din görevlileri ve daire amirleri katıldı.

Şanlıurfa Belediyesi Şair Nabi Kültür Merkezinde de İl Müftüsü İbrahim Duman tarafından bayanlara yönelik "Dinin Dünya Barışına Katkıları" konulu bir konferans düzenlendi.

• Konser

Hafta münasebetiyle Haran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. Hüseyin Akpınar yönetimindeki "Gelecekte Türk Müziği Kulübü" tarafından, Türk tasavvuf musiki konseri verildi. Birbirinden güzel eserlerin seslen-

dirildiği konsere vatandaşlar yoğun ilgi gösterdi.

• Giyecek Yardımı

Hafta münasebetiyle Şanlıurfa Şubemiz ve İl Müftülüğü tarafından Kur'an kurslarında öğrenim gören elli öğrenciye giyecek yardımında bulunuldu.

AKKIŞLA

Vakfımız Akkişla Şubesi tarafından, ünlü düşünür ve şair Necip Fazıl Kısakürek'in doğumunun 100. yılı münasebetiyle "Necip Fazıl Kısakürek Kitap Sergisi" açıldı.

Vatandaşların yoğun ilgi gösterdiği ve Necip Fazıl Kısakürek'in eserlerinin yer aldığı serginin açılışı Akkişla Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Şaban Çakır tarafından yapıldı. Şaban Çakır açılışta yaptığı konuşmada "30 yıllık bir süreçte edindiğim özel kütüphanemdeki kitap ve resimleri halkımızla paylaşmak istedim." dedi.

Kıta sergisini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Vekili Sadık Yakut da ziyaret etti. Yakut bu tür sergilerin bölgenin kültür faaliyetleri adına sevindirici olduğunu söyledi.

Sergi sonunda Akkişla ilçesi merkez ve kasabalardaki tüm okul kütüphanelerine Necip Fazıl Kısakürek'in eserleri kazandırıldı.

BİGA

Bu yıl Kutlu Doğum Haftası Biga ilçemizde Vakfımız Şubesi ve İlçe Müftülüğü işbirliği ile bir dizi etkinlikle kutlandı. Biga'daki lise ve dengi okul öğrencileri arasında "Dinin Dünya Barışına Katkısı" konulu kompozisyon yarışması düzenleyen Biga Şubemiz, yarışma sonucunda

dereceye giren öğrencileri ödüllendirdi.

Sabah namazından sonra halka süt ve börek ikram eden Şubemiz hazırladığı 3000 kişilik keşkeği de vatandaşlara ikram etti.

Hafta münasebetiyle, Belediye Kültür Sarayında "Dinin Dünya Barışına Katkısı" konulu bir konferans düzenlendi. Konferansa konuşmacı olarak Mar-

ra Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç.Dr. Nihat Temel katıldı. Nihat Temel tebliğinde İslam'ın barış dini olduğunu ve tüm dünyaya kardeşlik mesajı verdiğini belirterek, "İslam savaş yoluyla yayılmamıştır. Müslümanlar fethettikleri topraklardaki gayrimüslimleri Müslüman olmaya zorlamamışlardır. Ayrıca İslam tarihinde, Hristiyan Batı tarihinde yaşanan sömürgecilik ve Engizisyon türü bir uygulama da görülmemiştir." dedi.

Müslümanların ilme değer verdiği dönemlerde yükseldiklerini ve doruk nokya ulaştığına dikkat çeken Doç.Dr. Nihat Temel, "Şu anda yeryüzünde bulunan dinler arasında ilimsiz yapamayacak, bilime sırt dönünce yaşayamayacak olan bir tek din varsa, o da İslam'dır. İslam medeniyetinin parıltıdığı çağlara

bakıldığında, bunun inkar edilemez bir hakikat olduğu herkesçe kabul edilir. Müslümanlar ilme değer verdikçe yükselmişler, bilimden uzaklaştıkça da gerilemişlerdir. O yüzden, günümüz İslam topraklarının hangi bölgeleri ilim ve irfandan nasipsizse, huzursuzluk ve karışıklık daha çok oralarda hüküm sürmektedir." dedi.

Doç.Dr. Nihat Temel, son zamanlarda İslamın savaş ve terörle ilişkilendirilmesine dikkat çekerek "Son yıllarda oldukça sinsi bir şekilde, savaşçı ve kan dökücü olarak gösterilmeye çalışılan İslam'ın gerçekte savaş değil, barış dini olduğunu bütün dünyanın gözlerinin önüne sermemiz gerekiyor." dedi.

Konferansın sonunda sunulan tebliğin özetini içeren 3000 adet broşür halka hediye olarak dağıtıldı.

TDV

DERKENAR

Mehmet ERDOĞAN

Kültür Atlasımız

• Türkülerimiz ve şarkılarımız

Türkülerimiz ana kuağı gibi sıcaktır. Onlarla coşar oynar, onlarla hüznlenir ağlarız. Gönümüzün, yurdumuzun yüzlerce yıllık dilidir onlar. Türküleri uzak kaldık mı, kendimizi çorak bir ülkede hissederiz. Anaya, babaya, dosta, sevgiliye türkülerle haber salarız. Onların selâmını, sesini türkülerde buluruz. Bir başka olur türkülerle gönül yolculuğu. Kısacası türkülerimiz, bizim gerçek sesimizdir.

Şarkılarımız soyluluğumuzun, nezaketimizin, medeniyet seviyemizin birer göstergesidir. Şarkılarla dost kapılarını çalarız. Sevgiliye şarkılarla mendil sallarız. Efkârlanınca, başımızdaki dumanları şarkılarla dağıtırız! Şarkılar gün görmüşlüğümüzün, zarafetimizin bütün ince izlerini taşır. Biz şarkılarımıza, türkülerimize sevdalıyız. Çünkü onlar gönümüzün sesidir ve onlara aşına olmayan bize yabancıdır.

Bugün bu alanda seviyesizlik ve zevksizlik alıp başını gidiyor. Eski türkü ve şarkılarımıza karşı büyük bir kayıtsızlık içindeyiz. İşin tuhafı, bunu çağdaşlık olarak telâkki ediyoruz! Oysa dünyada, öz sesine ve duyarlığına bizim kadar ilgisiz kalan başka bir millet gösterilebilir mi?

Fethi Gemuhluoğlu, *"Türkülerde ve şarkılarda şiir var. Hikmet var. Türkülerde ve şarkılarda ahlâk var, töreler var, gelenekler var. Ve asıl en mühimi yüreğimiz ve gönümüz var. Müşahhas olarak yürek, mucerret olarak gönül var. Ne yapalım ki türkülerle de, dualarla da hüznümüz Allah'adır bizim. İmzası millet olan, halk olan, insan olan türkülerdir."* diyor. Bu yüzden milletimizin sesi olan türkülerimize, şarkılarımıza sahip çıkalım. (Fethi Gemuhluoğlu, *Dostluk Üzerine*, Boğaziçi Yayınları, 1978.)

• Masallarımız

Masallarımız, sözlü halk edebiyat geleneğimizin en eski biçimlerinden ve mahallî kültürümüzün en zengin unsurlarından biridir. Tamamen hayalî olayları ve kahramanları anlatan, geçtiği yer ve zaman belli olmayan, bazen gerçekçi bazen de olağanüstü güçlere dayanan ve destansı bir anlatıma sahip olan masallarımız, millî kültürümüzün temel kaynaklarından biridir.

Bir kültürün geçmişiyle ilgili sırlarını ve ana özelliklerini, o kültürün masallarında bulmak mümkündür. Masallarda bir milletin geçmiş karakteri, hayata bakışı ve gelecek tasavvuru gizlidir. Masallar, aynı zamanda dilcilerin yararlandıkları, toplum bilimcilerin halk kültürü araştırmalarında başvurdukları, tarihçilerin zaman zaman belge niteliğinde kullandıkları birer kaynaktır. Ayrıca masallar, bir edebiyatın klâsik ürünleri, çağdaş ürünlerin ise esin kaynağıdır.

Masalların tarihî kökeni ve nasıl oluştukları genellikle bilinmez. Halk kültürünün ve tecrübesinin ortak mahsulüdürler. Sözlü gelenek içinde ağızdan ağıza aktarılarak gelirler. Türk masalları genellikle üç bölümden oluşur: Masal başı, yani tekerlemesi, masalın kendisi ve sonu. Tekerleme kelime oyunlarına ve kendisi hayalî hikâyelere dayanır. Masal sonu ise yine bir tekerlemeyle, ama sanki gerçekmiş gibi bağlanır ve masalın mesajı bu bölümde yer alır. Türk masallarında, genellikle ana konu olarak iyilik ve adalet düşüncesi işlenir.

Türk masallarının asıl amacı eğitimidir ve hedef kitlesi çocuklardır. Küçükken dinlenen masalların çocuk hafızasında oluşturduğu millî kültürün izleri, önce bilinç altına yerleşir ve ilerleyen yaşlarda bilgiye ve bilince dönüşme imkânına kavuşur.

• Deyim ve atasözlerimiz

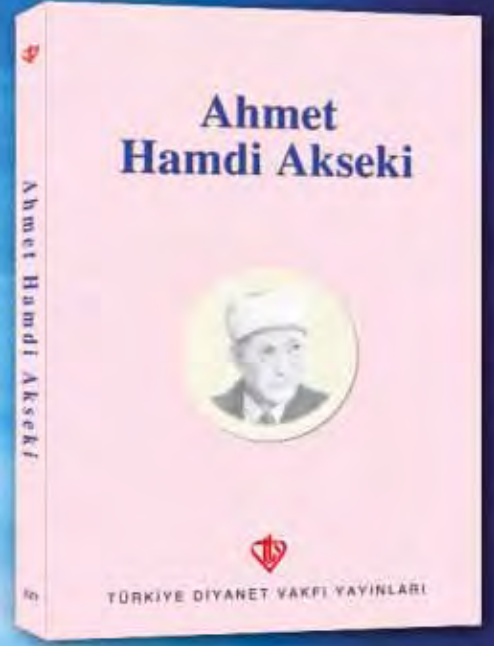
Deyim ve atasözleri, bir toplumun ortak malı olan kalıplaşmış sözlerdir. Hayat tecrübesinin mahsulü olan ve kullana çağırışım zenginliği, yorum yeteneği kazandıran bu tarihî sözler, ait olduğu dile işlerlik ve yaygınlık sağlayan birer yapı taşı hükmündedir. Bir dilin zenginliği, büyüklüğü veya soyluluğu o dilin deyim ve atasözlerine bakılarak tespit edilebilir. Esasında deyim ve atasözleri, bir milletin hayat felsefesinin en tabii unsurlarıdır. Eskimeyen ve kendi içinde yenilenen bu dil, doğu toplumlarına özgü hikmet ve irfan anlayışının bir tezahürüdür. Halkın sağduyusu denilen sessiz ve derin duruş, çoğu zaman deyim ve atasözleriyle kendini gösterir ve nesilden nesile yaşayıp gider.

Deyimler teşbih, istiare, mecaz ve kinaye yoluyla bir şeyi veya olayı tasvir veya anlatım için kullanılır. Deyimlerin ana karakteri hâl ifade etmeleridir. Atasözleri ise olaylar ve durumlar karşısında halk tecrübesinin ifadesi olduğundan doğrudan açık bir hüküm içerirler. Buradaki ifade, bazen nasihat ve yol gösterici özellikte bazen de olayların sonucuna dair öngörü niteliğinde olur. Meselâ doğru söyleyen dokuz köyden kovarlar, eski dost düşman olmaz, su uyur düşman uyumaz, gülü seven dikenine katlanır, akılsız başın zahmetini ayaklar çeker, atasözlerinde olduğu gibi.

Türkçe, deyim ve atasözü bakımından engin ve zengin bir dildir. Ne var ki Türkçenin deyim ve atasözleri tam tespit edilebilmiş değildir; mevcut derlemeler ise çok eksiktir.

TDV

Ahmet Hamdi Akseki

Eser, 04 - 06. 11. 1994 tarihleri arasında Antalya Uygulama Oteli'nde Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ile Antalya İmam-Hatip Lisesi Mezunları Derneği'nin ortaklaşa düzenlenmiş olduğu "Ahmet Hamdi Akseki Sempozyumu"nda sunulan tebliğlerin konularına göre bir araya getirilmesinden oluşmaktadır.

Eserde yer alan tebliğler, Ahmet Hamdi Akseki'nin hayatı ve şahsiyeti, ilim ve fikir dünyası, eğitimciliği, eserleri ve basın hayatı ana başlıkları altında bir araya getirilmiştir.

Sempozyumda sırasıyla, Ethem Alimoğlu, Niyazi Baloğlu, Hüseyin Aydın, Mehmet S. Aydın, Süleyman Uludağ, Hayrettin Karaman, Avni İlhan, Osman Cilacı, Kerim Yavuz, Ömer Özyılmaz, Recai Doğan, Süleyman Ateş, İ. Hakkı Ünal, Hulusi Kılıç, İsmail Kara, Ahmet Saim Kılavuz ve Nesimi Yazıcı gibi önemli akademisyen ve araştırmacılar tebliğ sunmuşlardır.

Eseri yayına hazırlayanlar, Cumhuriyet döneminin seçkin bir din alimini bütün yönleriyle ele alan böyle güzel bir sempozyumun ürünlerinin kaybolmamasını, kitaplaşarak okuyucuya ulaşmasını ve Ahmet Hamdi Akseki gibi çağımızın önemli bir simasının genç kuşaklarca tanınmasını hedeflemişlerdir.

SEMPOZYUM

Yayına Hazırlayanlar
Hüseyin Arslan - Mehmet Erdoğan
Ankara 2004
160 sayfa

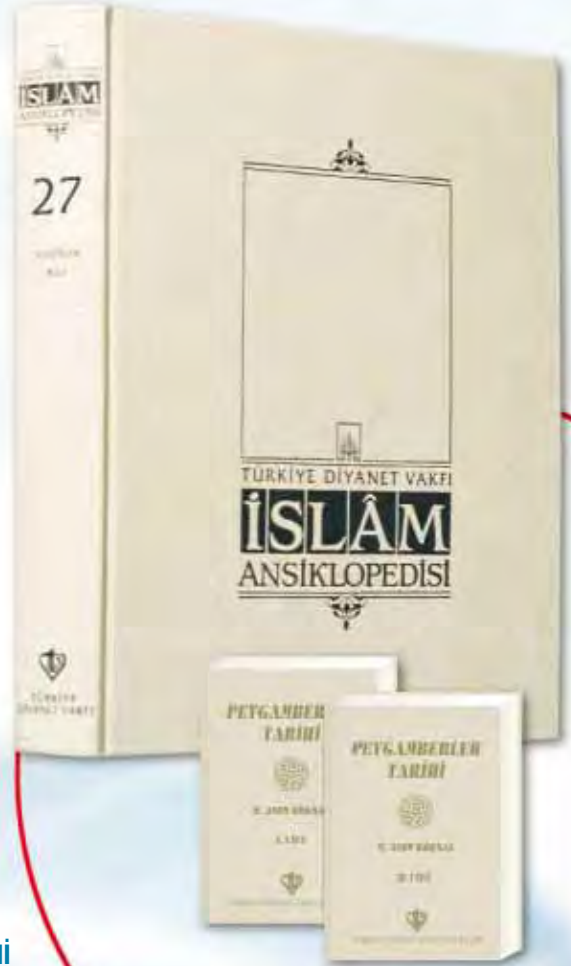
İslâm Ansiklopedisinden Hediye Kampanya

TÜRKİYE DİYANET VAKFI İSLÂM ANSİKLOPEDİSİ

Yerli kültürümüzü yeniden inşa ederken bize kılavuzluk edecek muhteşem bir hazine.

TDV İslâm Ansiklopedisi,
2000'e yakın madde yazarının hazırladığı telif bir eser olup İslâmî bilimler,
Türk ve İslâm ülkelerinin tarihi,
coğrafyası, kültürü, medeniyeti, edebiyatı, sanatı gibi alanları kapsayan
tamamen orijinal bir eserdir.

2004 yılında 27 cilde ulaşan ansiklopedimiz 40 ciltte tamamlanacak ve 18 bin madde içerecektir.

HEDİYELİ ABONE KAMPANYASI

M. Asım Köksal'ın 2 ciltlik

PEYGAMBERLER TARİHİ

27-30. cilt abonelerine:

2. cilt bir arada

Kampanya süresince

hediye verilecektir.

bize ve dünyaya kaynak

BİZE ULAŞABİLECEĞİNİZ ADRESLER

İŞLETME MERKEZİ : OSTİM Örnek Sanayi Sitesi, 1. Cadde 358. Sokak, No: 11 06370 Yenimahalle / ANKARA Tel: (0.312) 354 91 31 Faks: 354 91 32 • email: tdvyayin@diyanetvakfi.org.tr
ANKARA ŞUBE : OSTİM Örnek Sanayi Sitesi, 1. Cadde 358. Sokak, No: 11 06370 Yenimahalle / ANKARA Tel: (0.312) 354 91 31 Faks: 354 91 32
ADANA YAYINEVİ : Tepebağ Mah. Cermal Gürsel Cad. No. 21 Seyhan Tel: (0.322) 352 51 57 - 351 61 25 Faks: 352 69 18 • **ANKARA / AŞTİ YAYINEVİ :** Giden Yolu Katı D/11 Balgat Tel / Faks: (0.312) 224 03 84 - 224 10 00 / 1518 • **ANKARA / SİHHİYE YAYINEVİ :** Necatibey Cad. No. 8 / 32-33 Sıhhiye Tel: (0.312) 229 73 36 Faks: 231 51 10
ANTALYA YAYINEVİ : Balbey Mah. Kâzım Özalp Cad. No. 40 Tel: (0.242) 242 15 24 - 247 73 50 Faks: 243 28 09 • **AYDIN YAYINEVİ :** Ramazan Paşa Mah. Gazi Bulvarı No. 4 Tel / Faks: (0.256) 213 50 49 • **BURSA ŞUBE :** Yeşil Mah. Çelebi Mehmet Bulvarı No. 34/1 Tel: (0.224) 328 81 55 Faks: 328 81 56 • **ÇORUM YAYINEVİ :** Karakeçili Mah. Gazi Cad. Balaban Pasajı No. 53 Tel / Faks: (0.364) 213 37 26 • **DIYARBAKIR YAYINEVİ :** Vilayet Cad. Kamu Lojmanları karşısı No. 42 Tel / Faks: (0.412) 224 40 91
ELAZIĞ YAYINEVİ : Gazi Cad. İzzet Paşa Camii altı Tel: (0.424) 236 96 70 Faks: 236 99 08 • **ERZURUM YAYINEVİ :** Cumhuriyet Cad. No. 54 Lala Paşa Camii karşısı Tel: (0.442) 235 20 98 - 234 36 96 Faks: 235 20 98 • **İSTANBUL / CAĞALOĞLU YAYINEVİ :** Babıali Cad. No. 40 Cağaloğlu Tel: (0.212) 511 44 32 Faks: 511 45 40
İSTANBUL I. ŞUBE : Klodfarer Cad. No. 14/1 Divanyolu - Eminönü Tel: (0.212) 518 46 04 - 518 06 11 Faks: 518 83 07 • **İSTANBUL II. ŞUBE :** Gümüşyolu Cad. No. 38-40 Bağlarbaşı - Üsküdar Tel: (0.216) 474 12 03 - 474 12 02 Faks: 474 12 04 • **İZMİR YAYINEVİ :** Anafartalar Cad. No. 497 Mezarlıkbaşı - Konak Tel / Faks: (0.232) 441 82 04 - 482 18 36 - 489 78 62 Faks: 441 82 04 • **İZMİR İRTİBAT BÜROSU :** Mithat Paşa Cad. No. 959 / D Güzelyalı Tel / Faks: (0.232) 246 05 91 • **KAYSERİ YAYINEVİ :** Sivas Cad. Ahmet Yesevi Bul. Yeni Müftülük Sitesi altı No. 4 / E Melikgazi Tel: (0.352) 222 51 95 Faks: 221 15 10 • **KONYA ŞUBE :** Zafer Meydanı Alaaddin Cad. Konur İş Hanı No. 61/1 Meram Tel: (0.332) 350 97 66 Faks: 353 09 75 • **SAMSUN YAYINEVİ :** Necipbey Mah. İskele Cad. Müftülük Sitesi altı Tel: (0.362) 447 29 10 Faks: 447 29 15
TRABZON YAYINEVİ : Cumhuriyet Mah. Uzun Sk. No. 91 / 2 Tel: (0.462) 326 17 47 - 326 43 21 Faks: 326 90 44